

Depåavtal

Mellan undertecknad depåinnehavare, nedan kallad kontohavaren, och Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), nedan kallad banken, träffas avtal om depå för kontohavaren hos banken enligt på denna sida angivna bestämmelser samt enligt vid varje tid gällande Särskilda villkor för Individuellt pensionssparande i andra fondpapper såsom aktier m.m., Allmänna villkor för handel med finansiella instrument och bankens Riktlinjer för utförande av order. Kontohavaren har tagit del av nu gällande bestämmelser, villkor och riktlinjer, som kontohavaren godkänner. Kontohavaren bekräftar vidare att han/hon tagit del av Information om SEB och dess värdepapperstjänster.

Banken får verkställa kontohavarens begäran (order) om utförande av handel (uppdrag) utanför reglerad marknad eller handelsplattform och utan konkurrens genom avslut mot annan kund hos banken inklusive bolag inom samma koncern som banken tillhör eller genom att utföra uppdraget mot banken själv.

Detta avtal är ingånget först när kontohavaren undertecknat detsamma och banken, efter prövning, öppnat depån för kontohavarens räkning.

Fullmakt för banken

Kontohavaren befullmäktigar härmed banken att, själv eller genom den som banken utser, för kontohavarens räkning teckna transport av aktier, obligationer och andra värdepapper och att företräda kontohavaren vid förvärv/avyttring av värdepapper samt att mottaga och kvittera värdepapper och kontanter.

Incitament

När banken utför en värdepapperstjänst kan banken, utöver den ersättning banken erhåller från kunden, komma att erhålla eller utge ersättning till/

från tredje man. För mer information om ersättningen, se bankens informationsblankett Information om SEB och dess värdepapperstjänster.

Meddelande till kund

Kontohavaren är medveten om och samtycker till att meddelanden med anledning av detta avtal, bl.a. tillhandahålls kontohavaren via Internetbanken eller genom e-post till den av kontohavaren angivna e-postadressen och via annan elektronisk kommunikation.

Reklamation

Beträffande kontohavarens skyldighet att reklamera vid fel eller brist, se punkt 15 i Allmänna villkor för Individuellt pensionssparande. Se även Allmänna Villkor för handel med finansiella instrument.

Ändring

Beträffande ändring av detta avtal, se punkt 1 i Allmänna villkor för Individuellt pensionssparande.

Försäkran om hemvist

Kontohavaren försäkras härmed att i detta avtal lämnade uppgifter av betydelse för beskattning, rapportering, meddelanden, tillämpning av detta avtal samt lagregler om uppgiftsskyldighet m.m. är riktiga och förbinder sig att utan dröjsmål till banken skriftligen anmäla förändringar i detta avseende, t.ex. flyttning utomlands samt namn- och adressändring, telefonnummer, medborgarskap och e-postadress enligt ovan.

Tolkning och tillämpning

Tolkning och tillämpning av detta avtal ska ske enligt svensk rätt. Tvist med anledning av detta avtal ska avgöras av svensk domstol.

Särskilda villkor

Individuellt pensionssparande i andra fondpapper såsom aktier m.m.

Gäller fr.o.m. 2023-01-10

För förvaltning av andra fondpapper än fondandelar på pensionssparkonto hos banken gäller, utöver vad som föreskrivits i "Allmänna villkor för Individuellt pensionssparande" följande Särskilda villkor.

I dessa Särskilda villkor förstås med värdepapper andra fondpapper än fondandelar, såsom aktier och obligationer samt sådana andra delägarrätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning och depåbevis. Sådana fondpapper ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

1. Registrering av värdepapper m.m.

1.1 Registrering

Banken ska på pensionssparkonto registrera sådant värdepapper som tagits emot av banken för förvaring m.m. inom det Individuella pensionssparandet. Om kontoinnehavaren har flera pensionssparkonton hos banken och kontoinnehavaren inte instruerat banken om på vilket pensionssparkonto ett visst värdepapper ska registreras, får banken själv bestämma på vilket sådant konto registreringen ska ske.

Ett värdepapper ska, enligt dessa särskilda villkor, anses ha tagits emot av banken när det överlämnats till banken eller, beträffande värdepapper i kontobaserat system hos värdepapperscentral eller motsvarande - t.ex. hos Euroclear Sweden AB (Euroclear Sweden) - när banken erhållit rätt och fått möjlighet att registrera eller låta registrera uppgifter i sådant system.

Mottagna värdepapper som utfärdats i dokumentform ska förvaras av banken för kontoinnehavarens räkning.

Banken får låta registrera och i förekommande fall förvara kontoinnehavarens värdepapper hos annat värdepappersinstitut i Sverige eller i utlandet, s.k. depåförande tredjepart. Depåförande tredjepart utses av banken efter eget val. Förvaring hos depåförande tredjepart sker normalt i bankens namn för kontoinnehavarens räkning. Därvid får kontoinnehavarens värdepapper registreras tillsammans med andra ägares värdepapper. Banken får även låta kontoinnehavarens finansiella instrument ingå i ett för flera ägare gemensamt dokument. Banken får uppdraga åt en depåförande tredjepart att i bankens ställe låta sig registreras för kontoinnehavarens värdepapper. Kontoinnehavaren är införstådd med att kontoinnehavarens värdepapper kan komma att förvaras på ett samlingskonto hos depåförande tredjepart. Huruvida kontoinnehavaren har en sakrättsligt skyddad separationsrätt i händelse av att banken eller depåförande tredjepart skulle försättas i konkurs eller drabbas av annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar kan variera och är beroende av tillämplig lagstiftning. I Sverige föreligger separationsrätt under förutsättning att värdepapperen hålls avskilda från den depåförande tredjepartens eller bankens egna värdepapper.

Vid registrering och förvaring hos depåförande tredjepart i utlandet kan det till följd av tillämplig utländsk lag vara omöjligt att identifiera kunders värdepapper separat från den depåförande tredjepartens eller bankens egna värdepapper, varvid kontoinnehavarens värdepapper vid en konkurssituation skulle kunna komma att anses ingå i den depåförande tredjepartens eller bankens tillgångar. I sådant fall kan kundens tillgångar komma att tas in i anspråk för sådana rättigheter. Detta kan komma att innebära att innehavarna inte får tillbaka hela sitt innehav utan att bristen fördelas mellan innehavarna i förhållande till storleken på var och ens innehav.

Depåförande tredjepart kan ha säkerhet i eller kvittningsrätt avseende kontoinnehavarens värdepapper.

Banken utför ingen äkthetskontroll av kontoinnehavarens värdepapper. När den som utgivit värdepapperet försatts i konkurs eller värdepapperet av annat skäl förlorat sitt värde och som en följd därav avnoterats får banken, efter underrättelse till kontoinnehavaren, förvärva dessa värdepapper till gällande marknadsvärde. Har Euroclear Sweden eller annan central värdepappersförvarare avregistrerat aktie eller annat värdepapper som registerförts där, har banken rätt att avföra värdepapperet från kontoinnehavarens konto.

Banken förbehåller sig vidare skälig tid för att förteckna mottagna värdepapper på pensionssparkontot samt att utlämna eller överföra värdepapper från kontot till annat pensionssparinstitut.

1.2 Förvaltarregistrering

Banken får såsom förvaltare låta registrera mottagna värdepapper i eget namn hos den som i Sverige eller i utlandet fullgör registreringsuppgift avseende värdepapperet, t.ex. Euroclear Sweden eller annan central värdepappersförvarare. Vid sådan registrering får kontoinnehavarens värdepapper registreras tillsammans med andra ägares värdepapper av samma slag. Banken får även låta kontoinnehavarens värdepapper ingå i

ett för flera ägare gemensamt dokument. Banken får uppdraga åt depåförande tredjepart att i bankens ställe låta sig registreras för kontoinnehavarens värdepapper.

2. Bankens åtaganden avseende värdepapper

2.1 Allmänt

Banken åtar sig att för kontoinnehavarens räkning vidta de åtgärder beträffande mottagna värdepapper som anges nedan under punkterna 2.2-2.3. Beträffande aktier i SRD II-bolag ska banken dessutom vidta under punkten 2.4 angivna åtgärder vilket kan innebära avvikelser i vissa delar från 2.1.

Bankens åtaganden inträder - om inget annat anges nedan eller särskilt överenskommit - för svenska finansiella instrument registrerade hos värdepapperscentral fr.o.m. den femte bankdagen efter det att värdepapperen tagits emot av banken. För övriga svenska värdepapper (dvs. utgivna av emittent med säte i Sverige) inträder bankens åtaganden fr.o.m. den tionde bankdagen och för utländska värdepapper fr.o.m. den femtonde bankdagen efter det att värdepapperen tagits emot av banken. Banken är inte skyldig att beträffande de mottagna värdepapperen bevaka frister som löper ut före nämnda tidpunkter. För åtaganden avseende aktier i SRD II-bolag gäller vad som framgår av 2.4.

Banken vidtar nedan angivna åtgärder under förutsättning att banken i god tid fått fullgod information om den omständighet som föranleder åtgärden genom meddelande från kontoinnehavaren, depåförande tredjepart, emittent, agent (motsvarande), värdepapperscentral. För åtaganden avseende aktier i SRD II-bolag gäller vad som framgår av 2.4.

Banken ansvarar inte för distribution av årsredovisningar, delårsrapporter, prospekt och annan information. Om kontoinnehavaren på blanketten "Depåavtal Individuellt pensionssparande" markerat att årsredovisningar m.m. önskas från emittent registrerad hos Euroclear Sweden i vilken kontoinnehavaren innehar värdepapper registrerade på kontot, lämnar banken på emittentens begäran, via värdepapperscentral, kontoinnehavarens namn- och adressuppgifter. Emittenten distribuerar normalt årsredovisningar, delårsrapporter och liknande. Prospekt och annan information om erbjudanden distribueras normalt inte av banken. Banken tillställer kontoinnehavaren i stället en sammanfattning av erbjudandet. Kontoinnehavaren får samtidigt en anvisning om var mer information om erbjudandet finns.

Banken får helt eller delvis underlåta att vidta åtgärd, om det på konto som är anslutet till depån inte finns erforderliga medel disponibla för åtgärden eller banken inte får de uppgifter som krävs för åtgärden eller för att uppfylla krav enligt EU-förordning, lag eller föreskrifter. Detsamma gäller om banken inte förses med de uppgifter som krävs för genomförande av åtgärden.

Banken får på eget initiativ och efter egen bedömning i varje enskilt fall, oavsett vad som anges i punkterna 2.2-2.3 nedan, för kontoinnehavarens räkning vidta eller underlåta att vidta åtgärd, om banken särskilt angivit detta i meddelande om åtgärden till kontoinnehavaren och kontoinnehavaren inte lämnat instruktion om annat inom den svarstid som angivits i meddelandet. Kontoinnehavaren är bunden av åtgärd, som banken sålunda vidtagit eller underlåtit att vidta, på samma sätt som om kontoinnehavaren själv givit uppdrag om åtgärden.

Vid bankens försäljning av rätter enligt nedan får försäljning ske gemensamt för flera kunder och i tillämpliga fall i enlighet med bankens vid var tid gällande Riktlinjer för utförande av order. Likviden ska därvid fördelas proportionellt mellan kunderna.

Om kontoinnehavaren enligt tillämplig lag eller reglerna för en emission eller ett erbjudande inte har rätt att utnyttja rätter som tillkommit kontoinnehavaren till följd av dennes innehav av vissa finansiella instrument, får banken sälja dessa rätter.

Enligt EU:s förordning (EU) 909/2014 om förbättrad värdepappers-avveckling ska en värdepapperscentral debitera respektive kreditera sina deltagare (värdepappersinstitut) sanktionsavgifter vid försenad avveckling av värdepappersaffärer.

Sanktionsavgifter som banken mottagit från en värdepapperscentral kan banken komma att fördela ut till berörda kunder när och på det sätt banken bedömer som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med iakttagande av kundens intresse, storleken på avgiften och förseningens inverkan på kunden. Banken har därvid rätt att beakta kostnader för leveransförseningar, t.ex. för ersättningsköp, värdepapperslån eller tidigare sanktionsavgifter som banken inte vidaredebiterat.

Som framgår i punkt 4 i Allmänna villkor Individuellt pensionssparande har banken rätt att vidaredebitera Kontoinnehavaren sådana avgifter som debiterats banken i samband med avveckling av Kontoinnehavarens värdepappersaffärer

2.2 Svenska finansiella instrument

I fråga om på pensionssparkontot förtecknade svenska finansiella instrument med svensk emittent eller utställare, avsedda för handel huvudsakligen på svensk reglerad marknad omfattar bankens åtaganden följande förvaltningsåtgärder.

2.2.1 för aktier

att ta emot utdelning. Om kontoinnehavaren har rätt att välja mellan utdelning i kontanter eller i annan form får banken välja utdelning i form av kontanter om kontoinnehavaren inte uttryckligen instruerat banken om annat;

att underrätta kontoinnehavaren om nyemission av aktier i vilka kontoinnehavaren har företrädesrätt samt biträda kontoinnehavaren med önskade åtgärder i samband därmed. Om banken inte fått instruktion om annat från kontoinnehavaren senast tre bankdagar före sista dagen för handel med teckningsrätterna har banken rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning - om banken bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl a med beaktande av kundens intresse - sälja på kontot förtecknade teckningsrätt som inte utnyttjats;

att underrätta kontoinnehavaren om offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiella instrument riktat till kontoinnehavaren från emittenten (inlösen/återköp) eller annan (uppköp), samt efter särskilt uppdrag från kontoinnehavaren biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiella instrument riktat till kontoinnehavaren;

att underrätta kontoinnehavaren om fondemission. Vidare har banken rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning ta ut på kontoinnehavaren belöpande nya aktier och delrätter, samt försälja samtliga på kontot förtecknade överskjutande delrätter om kontoinnehavaren inte instruerat om annat;

att underrätta kontoinnehavaren om begärd tvångsinlösen av aktier registrerade hos Euroclear Sweden eller annan svensk central värdepappersförvarare;

att ta emot respektive lyfta kapitalbelopp samt annat förfallet belopp vid nedsättning av aktiekapitalet, inlösen eller likvidation för aktier registrerade hos Euroclear Sweden eller annan svensk värdepapperscentral;

att rösträttsregistrera förvaltarregistrerade aktier i kontoinnehavarens namn värdepapperscentral, efter uppdrag från kontoinnehavaren som ska vara banken tillhanda senast femte bankdagen före sista dagen för införande i aktieboken (d.v.s. på avstämningsdagen) för rätt att delta i bolagsstämma under förutsättning att sådan rösträttsregistrering kan ske enligt värdepapperscentralens rösträttsregistreringsrutin.

2.2.2 för teckningsoptioner

att i god tid underrätta kontoinnehavaren om sista dag för aktieteckning och, efter särskilt uppdrag från kontoinnehavaren, söka verkställa kompletteringsköp av teckningsoptioner och verkställa nyteckning av aktier. Om banken inte fått instruktion om annat från kontoinnehavaren senast tre bankdagar före sista dagen för handel med teckningsoptionerna har banken rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning - om banken bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl a med beaktande av kundens intresse sälja teckningsoptioner som inte utnyttjats.

2.2.3 för inköpsrätter

att i god tid underrätta kontoinnehavaren om sista dag för köpanmälan och, efter särskilt uppdrag från kontoinnehavaren, söka verkställa kompletteringsköp av inköpsrätt och ombesörja köpanmälan. Om banken inte fått instruktion om annat från kontoinnehavaren senast tre bankdagar före sista dagen för handel med inköpsrätterna, har banken rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning - om banken bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl a med beaktande av kundens intresse, - sälja inköpsrätter som inte utnyttjats.

2.2.4 för inlösenrätter

att i god tid underrätta kontoinnehavaren om sista dag för inlösenanmälan och, efter särskilt uppdrag från kontoinnehavaren, söka verkställa kompletteringsköp av inlösenrätt och ombesörja inlösenanmälan. Om banken inte fått instruktion om annat från kontoinnehavaren senast tre bankdagar före sista dagen för handel med inlösenrätterna, har banken rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning - om banken bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl a med beaktande av kundens intresse, - sälja inlösenrätter som inte utnyttjats.

2.2.5 för svenska depåbevis avseende utländska aktier respektive direktregistrerade utländska aktier

att vidta motsvarande åtgärder som för svenska aktier enligt punkt 2.2.1 om banken bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl a med beaktande av kundens intresse.

2.2.6 för svenska skuldebrev och andra svenska skuldförbindelser som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden

att ta emot respektive lyfta kapitalbelopp och annat belopp som vid inlösen, utlottning eller uppsägning förfallit till betalning efter det att skuldförbindelsen tagits emot;

att beträffande konvertibla skuldebrev/skuldförbindelser dessutom i god tid underrätta kontoinnehavaren om sista konverteringsdag samt efter särskilt uppdrag från kontoinnehavaren verkställa konvertering;

att underrätta kontoinnehavaren om nyemission av skuldebrev skuldförbindelser i vilka kontoinnehavaren har företrädesrätt samt biträda kontoinnehavaren med önskade åtgärder i samband därmed. Därvid ska gälla vad som angivits ovan i punkt 2.2.1; samt

att underrätta kontoinnehavaren om offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kontoinnehavaren från emittenten eller annan som banken erhållit information om samt efter särskilt uppdrag från kontoinnehavaren biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till kontoinnehavaren.

Beträffande andra finansiella instrument utgivna av emittent med säte i Sverige och upptagna till handel på en reglerad marknad utanför Sverige gäller vad som anges nedan under punkt 2.3 beträffande utländska finansiella instrument.

2.3. Utländska finansiella instrument

För aktier och skuldförbindelser som inte omfattas av punkt 2.2 ovan och som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknad utanför EES åtar sig banken när banken bedömer det som praktiskt och ekonomiskt möjligt att vidta samma åtgärder som för motsvarande svenska finansiella instrument, dock med undantag för de särskilda åtaganden för konvertibla skuldebrev/skuldförbindelser som anges i punkt 2.2.6. För åtaganden avseende aktier i SRD II-bolag gäller vad som framgår av 2.4.

I fråga om utländska aktier registrerade hos värdepapperscentral eller motsvarande utanför EES, åtar sig inte banken att genomföra rösträttsregistreringar inför bolagsstämma om inte banken särskilt informerat kunden om det. Det innebär att kunden inte kommer att kunna rösta på bolagsstämma om inte banken informerat kunden om bankens avsikt att tillhandahålla hjälp med rösträttsregistrering. En förutsättning för rösträttsregistrering är att kunden följt bankens instruktioner och t.ex. tillhandahållit dokument och information som är nödvändiga för rösträttsregistreringen. Det kan även, på grund av begränsningar hos värdepapperscentral, eller motsvarande utanför EES, depåförande tredjepart eller annan intermediär, förekomma andra begränsningar i kundens rättigheter att som aktieägare, t.ex. delta i emissioner eller andra företagshändelser eller att få information därom.

Kontoinnehavaren är införstådd med att kontoinnehavarens rättigheter avseende utländska finansiella instrument kan variera beroende på tillämplig utländsk lag eller regelverk.

Kontoinnehavaren är även införstådd med att banken då åtgärd avser utländskt finansiellt instrument ofta kan komma att tillämpa andra tidsfrister gentemot kunden än de som tillämpas i det land där åtgärd ska verkställas.

2.4. Aktier i SRD II-bolag

2.4.1 Banken åtar sig vad gäller aktier i ett SRD II-bolag

att utan dröjsmål till kunden överföra sådan information och bekräftelser som banken erhållit från en intermediär eller ett SRD II-bolag och som ett SRD II-bolag är skyldigt att tillhandahålla sina aktieägare enligt SRD II;

att på begäran från kunden utan dröjsmål överföra kundens instruktion till ett SRD II-bolag eller till nästa intermediär vad gäller utövandet av kundens rättigheter som aktieägare i SRD II-bolaget eller i övrigt underlätta utövandet av aktieägares rättigheter enligt SRD II.

3. Inlåningsmedel

3.1 Insättning på konto

På pensionssparkonto ska banken sätta in medel som utgör förskott för köpuppdrag eller likvid för säljuppdrag, avkastning på värdepapper samt medel som kontoinnehavaren i övrigt lämnat till banken eller som banken tagit emot för kontoinnehavarens räkning och som har samband med pensionssparkontot.

Särskilda villkor Individuellt pensionssparande i andra fondpapper såsom aktier m.m.

3.2 Utländsk valuta

Innan anslutet konto belastas respektive gottskrivs omräknar banken medel i utländsk valuta till svenska kronor enligt den av banken vid varje tid tillämpade omräkningskursen.

4. Handel med värdepapper över pensionssparkonto samt clearing och avveckling

4.1 Uppdrag och villkor

Efter överenskommelse utför banken på kontoinnehavarens uppdrag köp och försäljning av värdepapper samt andra uppdrag avseende handel med värdepapper, inklusive clearing och avveckling, för kontoinnehavarens räkning inom det individuella pensionssparandet. Med clearing och avveckling avses slutförandet av en värdepapperstransaktion, då parternas förpliktelser gentemot varandra sammanställs och redovisas och värdepapper och/eller kontanta medel överförs mellan parterna. Uppdrag kan lämnas genom personlig kontakt, telefon och i vissa fall elektroniskt t.ex. via Internetbanken. Vad gäller handel med finansiella instrument, se Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

När banken har utfört en köp- eller säljorder på kontoinnehavarens uppdrag kan banken komma att göra en preliminär registrering av berörd affär med finansiella instrument på kontoinnehavarens pensionsparkonto redan vid affärsavslutet. Slutlig avveckling där finansiella instrument levereras mot likvid sker dock en tid därefter, t.ex. två dagar för en aktie på en reglerad marknad i Sverige. Kontoinnehavaren kan få möjlighet att sälja preliminärt registrerade finansiella instrument respektive använda preliminärt registrerade likvider före den slutliga avvecklingen. Banken har dock alltid rätt att begränsa kontoinnehavarens möjlighet att disponera över preliminärt registrerade finansiella instrument och likvider och inte tillåta köp och försäljning förrän den faktiska avvecklingen av preliminärt registrerade affärer med finansiella instrument har genomförts.

Banken ska samtidigt med att säljuppdrag lämnas få fri dispositionsrätt till de finansiella instrument som uppdraget omfattar. Vid köpuppdrag ska kunden senast på likviddagens morgon kl. 08.00 hålla tillräckliga medel tillgängliga för att banken ska kunna avveckla kontoinnehavarens förvävade finansiella instrument. Banken har dock rätt att avveckla kontoinnehavarens affärer med finansiella instrument även om kontoinnehavaren inte hållit berörda finansiella instrument fritt disponibla för banken eller tillräckliga medel funnits tillgängliga.

Kontoinnehavaren ska ersätta banken för de kostnader, avgifter, utlägg eller förpliktelser som banken kan komma att ådra sig i samband med utförande, inklusive avveckling, av kundens affärer med finansiella instrument. Om det inte finns tillräckliga medel på kontot för att avveckla en genomförd köporder och banken enligt stycket ovan ändå avvecklar affären har banken rätt att belasta kontot med aktuell köplikvid och den övertrasseringsränta som gäller enligt de bestämmelser som banken vid var tid allmänt tillämpar för konto av aktuellt slag.

Banken är inte skyldig att genomföra köp- eller försäljningsuppdrag för kontoinnehavaren avseende fondpapper i de fall dessa inte utgör godkända sparformer samt i de fall uppdraget i övrigt skulle strida mot pensionssparavtalet eller lagen om individuellt pensionssparande.

Kontoinnehavaren ska själv och i förväg kontrollera att de fondpapper som banken ges i uppdrag att förvärva för kontoinnehavarens räkning utgör godkända sparformer.

Banken befullmäktigas

att själv eller genom den banken utser för kontoinnehavarens räkning teckna transport av aktier, obligationer och andra fondpapper, och att företräda kontoinnehavaren vid förvärv av fondpapper;

att ta emot och kvittera fondpapper och kontanter; samt

att ansöka om restitution och ta emot utbetalning av utländsk skatt.

När banken köper respektive säljer fondpapper för kontoinnehavarens räkning ska banken förteckna respektive stryka dessa på kontoinnehavarens pensionsparkonto.

Kontoinnehavaren är medveten om att banken spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kontoinnehavaren lämnar banken uppdrag om handel eller instruktioner avseende kontoinnehavarens depå och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kontoinnehavaren kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kontoinnehavaren har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket banken har rätt att ta ut en skälig avgift.

Kontoinnehavaren är bunden av bankens vid var tid gällande Riktlinjer för utförande av order och de villkor som vid var tid gäller för handel med visst finansiellt instrument i och med att kontoinnehavaren tar bankens tjänster i anspråk vad avser instrumentet.

Med sådana villkor förstås dels vid var tid gällande Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, villkor i orderunderlag och villkor i av banken upprättad avräkningsnota, dels regler antagna av banken, svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral eller motsvarande. Det åligger kontoinnehavaren att hålla sig underrättad om och följa nu nämnda villkor. Banken ska på kontoinnehavarens begäran tillhandahålla kontoinnehavaren gällande riktlinjer och villkor.

4.2 Tillgängliga värdepapper och marknadsplatser

Placering får endast ske i sådana värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Vidare får placering endast ske via sådan marknad som banken vid var tid anvisar.

Banken förbehåller sig rätten att vid varje tidpunkt bestämma vilka värdepapper som från tid till annan kan bli föremål för handel enligt detta avtal. Banken förbehåller sig rätten att utan underrättelse till kontoinnehavaren lägga till nytt värdepapper eller avbryta möjligheten att handla med visst värdepapper via handelssystemet. En redan lagd order avseende värdepapper för vilka handeln via handelssystemet avbrutits ska betraktas som annullerad och banken svarar inte för skada som kontoinnehavaren kan förorsakas på grund av ett sådant beslut. Har placering skett i ett sådant värdepapper som banken inte anvisar eller upphört att anvisa, får banken efter underrättelse till kontoinnehavaren, sälja dessa tillgångar som inte utgör godkända sparformer och sätta likviden på pensionsparkontot. Försäljningen ska ske till ett pris som inte avviker från det gällande marknadsvärdet.

Banken publicerar på sin hemsida eller på annat sätt information om vid var tid godkända sparformer. På kontoinnehavarens begäran ska banken även tillhandahålla sådan information direkt till kontoinnehavaren.

4.3 Handelsregler

Kontoinnehavaren får inte lägga order om köp om inte täckning finns på kontot och inte lägga order om försäljning om inte de värdepapper som försäljningen avser finns i depån. Härvid beaktas dels redan utförda köp och försäljningar för vilka dag för leverans respektive likvid ännu inte infallit, dels redan lagd order som ännu inte lett till avslut. Banken är inte skyldig att utföra order om inte täckning finns på kontot eller värdepapperen inte finns i depån när ordern läggs eller senare. I bankens system för elektronisk ordergivning kan finnas spärar som syftar till att förhindra att sådana order som nu nämnts verkställs. Kontoinnehavaren är emellertid bunden av order som verkställs trots att det inte finns täckning på kontot eller värdepapperen inte finns i depån.

Lämnat uppdrag gäller under en börsdag om inte kunden anger annat. Detta innebär att uppdrag som lämnas under börs öppethållande gäller till dess börsen stänger samma dag. Uppdrag som lämnas efter börs stängning gäller till dess börsen stänger följande börsdag.

I bankens system eller i systemet hos viss marknadsplats kan finnas spärar avseende kurser och volymer för order som kunden lämnar. Dessa spärar kan exempelvis medföra att en lämnad order inte godtas på grund av att den i ordern angivna kursen avviker för mycket från gällande kurser eller på grund av att ordern avser för stora volymer.

Kontoinnehavaren får inte genom lämnandet av order handla i strid med gällande lag eller annan författning eller i övrigt bryta mot god sed på värdepappersmarknaden. Kontoinnehavaren får inte i något fall lämna köp- eller säljorder som kan leda till avslut mot annan köp- eller säljorder som lämnats av kontoinnehavaren själv eller - såvida inte ordern lämnats i ett syfte som kan anses tillbörligt - av en till kontoinnehavaren närstående fysisk eller juridisk person.

4.4 Annullering av order och makulering av avslut

Enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument äger banken rätt att annullera kontoinnehavarens order eller makulera köp eller försäljning där avslut träffats för kontoinnehavarens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Samma rätt gäller om banken i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara påkallad med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av banken, marknadsmotpart eller av kontoinnehavaren själv eller, om kontoinnehavaren genom ordern handlat i strid med gällande lag eller annan författning eller om kontoinnehavaren i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden. Har det makulerade avslutet redan redovisats i kontoinnehavarens depå kommer banken att korrigera registreringen och registrera detta. Om order annullerats eller avslut makulerats, ska banken utan oskäligt dröjsmål söka informera kontoinnehavaren härom.

4.5 Kursinformation m.m.

Kursinformation och annan information tillhandahålls bl.a. via bankens hemsida. Informationen baserar sig på uppgifter tillhandahållna av självständiga innehållsleverantörer. Banken tar inget ansvar för att informationen eller uppgifterna är korrekta eller för uppkommen skada på grund av eventuella brister eller fel i lämnad information.

Särskilda villkor Individuellt pensionssparande i andra fondpapper såsom aktier m.m.

Banken förbehåller sig rätten att utan föregående meddelande helt eller delvis upphöra med att tillhandahålla eller förändra arten och sammansättningen av informationen. Informations- och analysmaterial får endast användas för enskilt bruk och får inte mångfaldigas, vidare distribueras eller sammanställas i bearbetat eller obearbetat skick utan bankens medgivande.

5. Övriga bestämmelser

5.1 Felaktig förteckning på pensionssparkontot m.m.

Om banken av misstag skulle registrera värdepapper eller sätta in medel på pensionssparkontot, har banken rätt att snarast möjligt korrigera registreringen eller insättningen i fråga. Samma rätt gäller om banken enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument makulerat avslut om köp eller försäljning av värdepapper som träffats för kontoinnehavarens räkning och det makulerade avslutet redan redovisats i kontoinnehavarens depå.

Om kontoinnehavaren förfogat över av misstag registrerade värdepapper eller insatta medel, ska kontoinnehavaren snarast möjligt återlämna dessa till banken.

Om banken vidtagit korrigerande enligt ovan, ska banken omedelbart underrätta kontoinnehavaren om detta. Kontoinnehavaren har inte rätt att i ovan angivna fall ställa några krav gentemot banken.

Vad som angetts ovan gäller även när banken eljest förtecknat värdepapper eller satt in medel på pensionssparkontot, som rätteligen inte skulle ha tillkommit kontoinnehavaren.

5.2 Ansvarsbegränsning

Vad som sagts under punkt 18 i "Allmänna villkor för Individuellt pensionssparande" samt ovan gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Vad gäller handel med finansiella instrument, se även Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

5.3 Uppsägning

Banken kan säga upp avtalet per brev till upphörande två månader efter det att kontoinnehavaren enligt punkten 15 i "Allmänna villkor Individuellt pensionssparande" ska anses ha fått meddelandet.

Kontoinnehavaren kan säga upp avtalet på de sätt som framgår enligt punkten 15 i "Allmänna villkor Individuellt pensionssparande" (dvs. via Internetbanken/telefonbanken, per brev eller muntligen vid besök på kontor samt via e-post eller via annan elektronisk kommunikation efter särskild överenskommelse) till upphörande en månad efter det banken enligt samma punkt ska anses ha fått meddelandet.

Vidare får envar av banken och kontoinnehavaren säga upp uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende visst värdepapper på samma villkor och med samma åtgärder som anges ovan.

Oavsett vad som sagts i föregående stycken får part säga upp avtalet med omedelbar verkan om motparten väsentligen brutit mot avtalet eller mot värdepappersrättslig lag m.m. eller vad som gäller för handel vid börs eller annan marknadsplats. Härvid ska varje avtalsbrott, där rättelse trots anmaning härom inte snarast möjligt vidtagits, anses som ett väsentligt avtalsbrott.

Banken får även säga upp avtalet med omedelbar verkan vid förändringar beträffande kontoinnehavarens skatterättsliga hemvist som medför att banken inte längre kan fullgöra sin skyldighet att för kontoinnehavarens räkning vidta åtgärder beträffande skatt enligt vad som anges i punkt 5 i "Allmänna villkor för Individuellt pensionssparande" eller att fullgörandet av sådan skyldighet försvåras. Vid sådant förhållande kommer banken att avyttra samtliga värdepapper om kontoinnehavaren inte begärt överflyttning till annat pensionsparinstitut.

Vid avtalets upphörande ska parterna genast reglera samtliga sina förpliktelser enligt avtalet. Avtalet gäller dock i tillämpliga delar intill dess part fullgjort samtliga sina åtaganden gentemot motparten.

5.4 Begränsningar av åtaganden

Bankens åtaganden kan begränsas till följd av svensk eller utländsk rätt bl.a. om kontoinnehavaren är medborgare i eller bosatt i annat land än Sverige. Banken är inte skyldig att vidta andra åtgärder än vad som anges i dessa Särskilda villkor, om inte särskilt avtal därom skriftligen träffats. Vad som uttryckligen anges i sådant avtal ska gälla före depåavtal för individuellt pensionssparande och dessa Särskilda villkor.

Allmänna villkor

för handel med finansiella instrument

Gäller fr.o.m. 2023-01-10

Definitioner

I Allmänna villkor för handel med finansiella instrument förstås med

a) värdepapper

dels finansiellt instrument såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. 1) överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, 2) penningmarknadsinstrument, 3) andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), 4) finansiella derivatinstrument och 5) utsläppsrätter;

dels värdehandling, varmed avses handling som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, dvs. 1) aktie eller enkelt skuldebrev som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument 2) borgensförbindelse, 3) gåvobrev, 4) pantbrev eller liknande handling.

b) avräkningsnota

besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts.

c) reglerad marknad

såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart - regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler - så att det leder till ett kontrakt.

d) handelsplats

såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

e) utförandeplats

en handelsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES.

f) handelsplattform

en MTF-plattform eller en OTF-plattform.

g) MTF-plattform

såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt handelssystem inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument - inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler - så att det leder till ett kontrakt.

h) OTF-plattform

såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt.

i) systematisk internhandlare

såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. värdepappersinstitut som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

j) multilateralt system

såsom definierat i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet.

k) förvaring av värdepapper

såväl förvaring av fysiska värdepapper som sådant förvar av dematerialiserade värdepapper som uppkommer genom registrering i depå.

l) depåförande tredjepart

värdepappersinstitut som på uppdrag av institutet eller annan depåförande tredjepart förvarar värdepapper i depå för kunders räkning.

m) värdepappersinstitut

värdepappersbolag, svenska kreditinstitut med tillstånd att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige, samt utländska företag med tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar värdepappersrörelse.

n) värdepapperscentral

såsom definierat i lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

o) bankdag

dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är n lördag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

p) central motpart (CCP)

såsom definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir), dvs. en juridisk person som träder emellan motparterna i kontrakt som är föremål för handel på en eller flera finansmarknader och blir köpare till varje säljare och säljare till varje köpare.

Uppdrag

Order från kunden om handel med finansiella instrument ska lämnas på det sätt Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), nedan banken, anvisat. En sådan order innebär ett åtagande för banken att försöka träffa avtal i enlighet med de instruktioner som kunden lämnat. Bankens är inte skyldig att acceptera uppdrag om handel med finansiella instrument. Bankens lämnar inte någon garanti för att en mottagen order leder till handel.

Banken får avsäga sig mottaget uppdrag om kunden är i dröjsmål med de skyldigheter som ankommer på kunden avseende uppdraget enligt dessa allmänna villkor eller det annars föreligger skälig anledning till detta. Bankens får dessutom utan angivande av skäl avsäga sig uppdrag om bankens skulle misstänka att ett utförande av uppdraget kan stå i strid med gällande lagstiftning t.ex. om marknadsmissbruk, tillämpliga marknadsregler, god sed på värdepappersmarknaden, om kunden inte tillhandahåller den information eller handlingar som krävs för att bankens och kunden ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal eller som följd av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP) eller bankens av annan anledning anser att det föreligger särskilda skäl.

Bankens spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kunden lämnar bankens uppdrag om handel eller instruktioner avseende kundens depå och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket bankens har rätt att ta ut en skälig avgift.

Vidare gäller tillämpliga regler antagna av svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. Dessa regler tillhandahålls av berört institut, emittent, handelsplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. På kundens förfrågan kan institutet lämna kunden uppgift om var informationen finns tillgänglig, t.ex. hemsida eller kontaktoppgifter.

Kundens order gäller, om inte annat överenskommit, den dag ordern tas emot och längst till dess bankens den dagen avslutar handeln med det slag av finansiellt instrument ordern avser.

Riktlinjer för utförande av order

Bankens utför uppdraget i enlighet med god sed på marknaden. Vid utförande av order för kunder som av bankens generellt eller i särskilt fall behandlas som icke-professionella eller professionella kunder gäller bankens vid var tid gällande särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order. Bankens ska på kunds begäran tillhandahålla kunden gällande riktlinjer och villkor som avses i detta stycke. Kunden godkänner att om bankens under rådande marknadsförhållanden inte omedelbart kan utföra en limitorder från kunden avseende aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform, behöver bankens inte omedelbart offentliggöra ordern om inte bankens väljer att göra det med hänsyn till kundens bästa.

Kommission, kombination och självinträde

Bankens får - om kundens uppdrag är ett kommissionsuppdrag - utföra uppdraget antingen genom avtal med annan för kundens räkning men i eget namn innefattande avtal med en annan kund hos bankens (s.k. kombination) eller genom att själv inträda som köpare eller säljare (s.k. självinträde).

Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, forts.

Köppupdrag

När kunden ("köparen") lämnat uppdrag om köp av finansiella instrument gäller följande.

Banken får från mottagandet av ett köppupdrag reservera medel som motsvarar det totala likvidbeloppet (inkl courtage och avgifter) på konto som köparen har i banken.

Köparen ska till banken, enligt vad som framgår av avräkningsnotan, och om inte annat överenskommit, senast likviddagens morgon kl. 08.00 erlagga angivet totalbelopp i svenska kronor. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av banken tillämpade växlingskursen.

De finansiella instrument som uppdraget omfattar överförs till köparen, i den mån annat inte föranleds av lag, myndighets föreskrifter, särskilda regler för ifrågakavande instrument eller särskild överenskommelse med köparen,

- i fråga om instrument som ska ägarregistreras hos värdepapperscentral/motsvarande eller instrument som ska registreras i depå/motsvarande hos banken, genom att banken vidtar de registreringsåtgärder som erfordras,
- i fråga om instrument som ska registreras i depå/motsvarande hos depåförande tredjepart, genom att köparen instruerar den tredje parten om mottagande av de instrument som uppdraget omfattar och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, genom överlämnande till köparen.

Om inte annat följer av särskilda villkor för köpet, har banken, för att erhålla betalning för sin fordran, rätt att med det totalbelopp som framgår av avräkningsnotan belasta av köparen anvisat konto som denne har i banken.

Om konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i banken belastas. Banken får dessutom från mottagandet av uppdraget reservera medel för detta på konto som köparen har i banken.

Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot banken, har banken rätt till ränta på sin fordran till dess full betalning erlagts. Ränta beräknas från den likviddag som anges i avräkningsnota eller den senare dag, då instrumenten fanns tillgängliga för köparen, till och med den dag betalning sker. Ränta utgår för varje period om en vecka eller del av vecka, varunder dröjsmålet varar, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen med tillägg av åtta procentenheter.

Banken har panträtt i de köpta instrumenten till säkerhet för sin fordran på köparen med anledning av uppdraget. Banken har rätt att vidta erforderliga åtgärder för att fullborda denna panträtt. Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot banken, får banken - på det sätt och vid den tidpunkt banken finner lämpligt - sälja berörda instrument eller vidta andra dispositioner för att avveckla affären. Banken får för sådant ändamål teckna köparens namn och vidta de övriga åtgärder som kan erfordras i samband med avvecklingen. Banken har rätt att ur erhållen likvid tillgodogöra sig vad som erfordras för betalning av bankens fordran jämte ränta enligt ovan samt ersättning för bankens arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster.

Om, vid försäljning eller andra dispositioner enligt vad nyss sagts, likviden inte täcker bankens hela fordran, ska köparen svara för mellanskillnaden jämte ränta enligt ovan. Banken får också för detta fall, i den ordning som ovan sagts, belasta konto som köparen har i banken.

Vad ovan sagts innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som kan tillkomma banken på grund av EU-förordning, lag eller föreskrifter.

Säljupdrag

När kunden ("säljaren") lämnat uppdrag om försäljning av finansiella instrument gäller följande.

Banken ska med anledning av uppdraget erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar.

Är instrumenten ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande eller registrerade i depå hos banken, har banken rätt att vidta de registreringsåtgärder som krävs.

I övriga fall ska säljaren, om inte annat överenskommit, samtidigt med att uppdraget lämnas vidta de åtgärder som krävs för att banken ska få fri dispositionsrätt till instrumenten. Därvid gäller

- i fråga om instrument registrerade i depå/motsvarande hos depåförande tredjepart att säljaren omgående ska instruera det institutet om skyndsamt överföring till banken av de instrument som uppdraget omfattar

- i fråga om instrument ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande genom något annat kontoförande institut än banken, att säljaren tillser att banken erhåller fullmakt över instrumenten eller instruerar den tredje parten om att skyndsamt till banken överföra de instrument som uppdraget omfattar och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, att säljaren ska överlämna dessa till banken.

Om banken inte samtidigt med uppdraget, eller inom annan överenskommen tid, fått fri dispositionsrätt till instrumenten, fullgör banken, på det sätt banken finner lämpligt, avtalet gentemot motparten. Säljaren ska ersätta banken kostnaden härför jämte ränta räknat från den dag kostnaden uppkom till och med den dag betalning sker. Ränta utgår för varje period om en vecka eller del av vecka, varunder beloppet utestår obetalt, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen med tillägg av åtta procentenheter.

Säljaren ska dessutom utge ersättning för bankens arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster.

Banken får belasta av säljaren anvisat konto i banken för att erhålla betalning för sin fordran på säljaren. Om medel saknas på anvisat konto eller om konto inte anvisats, får annat konto som säljaren har i banken belastas.

Säljaren erhåller från banken, enligt vad som framgår av avräkningsnota och om inte annat överenskommit, senast kl. 18.00 på likviddagen angivet nettobelopp. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av banken tillämpade växlingskursen. Har säljaren inte, samtidigt med att uppdraget lämnades eller vid annan överenskommen tidpunkt, vidtagit de åtgärder som erfordras för att banken ska erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar, får säljaren likvid tidigast andra bankdagen efter det att banken fick tillgång till instrumenten, dock tidigast på angiven likviddag. Om säljaren vidtagit erforderliga åtgärder senare än kl. 12.00 viss bankdag kan detta i vissa fall anses ha skett först påföljande bankdag.

Banken ska vid dröjsmål från säljarens sida eller om banken annars har skäligen anledning därtill ha rätt att avsäga sig uppdraget och befrias därigenom från sina skyldigheter med anledning av detta.

Transaktioner med utländsk anknytning

Avsteg från ovan angivna villkor beträffande köp- respektive säljupdrag kan förekomma vid transaktioner med utländsk anknytning.

Avgifter och skatter m.m.

Kunden ska betala courtage och andra avgifter till följd av uppdraget i enlighet med vid var tid gällande prislista eller i enlighet med vad institutet och kunden särskilt kommit överens om.

Kunden svarar dessutom för nödvändiga kostnader, avgifter och utlägg som uppstår i samband med uppdragets utförande samt för skatter som följer av svensk eller utländsk lagstiftning.

Avräkningsnota

När banken utfört ett uppdrag ska banken lämna information om utförandet genom avräkningsnota eller motsvarande redovisning.

Om uppdraget utförts genom avtal direkt med banken anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts i egen räkning, genom intern affär eller med banken som kundens motpart. Om uppdraget utförts genom avtal med en annan kund hos banken (däribland en juridisk person i bankens företagsgrupp) anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts genom inbördes avslut eller intern affär. Vad som sägs i detta stycke gäller dock inte om uppdraget utförts inom ramen för ett handelssystem med anonym handel och i konkurrens.

Om banken efter särskild överenskommelse med kund upprättat avräkningsnota utan att ha köpt eller sålt de finansiella instrumenten för kundens räkning anges detta förhållande på avräkningsnotan exempelvis genom angivande av att banken endast medverkar vid utväxling av likvid och finansiella instrument.

Kundens rätt att återkalla uppdraget

Kunden har rätt att återkalla uppdraget om kunden har utfört nödvändiga åtgärder i samband med uppdraget och banken inte inom skälig tid efter avslut har träffats

- vid köppupdrag, utfört de åtgärder som ankommer på banken för att tillhandahålla köparen instrumenten som uppdraget omfattar, eller
- vid säljupdrag, erlagt likvid med anledning av uppdraget.

Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, forts.

Om kunden i sådana fall återkallar ett uppdrag befrias kunden från sina skyldigheter med anledning av detta.

Återkallelse enligt denna bestämmelse ska ske i enlighet med beaktande av gällande EU-förordningar (t.ex. marknadsmissbruksförordningen), lag eller föreskrifter.

Kundens uppgiftsskyldighet och utlämnande av uppgift till annan

Det åligger kunden att på begäran av banken lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som banken bedömer vara nödvändig för att fullgöra de skyldigheter som åligger banken enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, avtal eller regelverk hos utförandeplats, annat institut till vilket banken vidarebefordrat kundens uppdrag, värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

Sådan information, jämte handlingar, kan även avse kundens bakomliggande kund om kundens uppdrag till banken avsett ett uppdrag för en kunds räkning.

Kunden är införstådd med att banken kan vara skyldig att till annan lämna uppgift om kundens (eller bakomliggande kunds) förhållanden på grund av uppdrag relaterat till dessa allmänna villkor.

Clearing och avveckling av utförda uppdrag

En utförandeplats regler för clearing och avveckling av transaktioner som genomförts på utförandeplatsen måste följas av banken. Sådana regler kan bl.a. innebära krav på användande av en clearingorganisation i form av en central motpart. Mellan kunden och banken slutförs utfört uppdrag efter vad som ovan anges beträffande köp- respektive säljuppdrag, i den mån inte annat överenskommit.

Annullering av order och makulering av avslut

Banken äger rätt att annullera kundens order eller makulera avslut som träffats för kundens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Samma rätt gäller om banken i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara nödvändig med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av banken, marknadsmotpart eller av kunden själv om banken skulle misstänka att kunden handlat i strid med gällande EU-förordning, lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden.

Om order annullerats eller avslut makulerats, ska banken utan oskäligt dröjsmål informera kunden om detta. Om utförandeplatsen, till följd av handelsstopp, tekniskt fel eller liknande, annullerat samtliga order som berörs kommer banken normalt inte att informera kunden.

Reklamationer och hävning

Kunden ska granska avräkningsnota eller motsvarande redovisning om uppdragets utförande samt också bevaka att sådan erhålls. Kunden ska påtala eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota, att avräkningsnota eller motsvarande uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande, och kunden ska omgående underrätta banken om detta (reklamation). Om kunden vill begära hävning av ett utfört köp- eller säljuppdrag ska detta framföras uttryckligen till banken i samband med att felet eller bristen påtalas.

För utfört kommissionsuppdrag lämnat av en konsument i egenskap av icke-professionell kund gäller dock att begäran om hävning får framföras till banken utan dröjsmål och att begäran om annat pris får framföras till banken inom skälig tid efter det att kunden insåg eller borde ha insett de omständigheter som legat till grund för aktuell begäran.

Om reklamation eller begäran om hävning eller annat pris inte lämnas inom tid som anges ovan förlorar kunden rätten att begära ersättning, häva utfört uppdrag eller kräva andra åtgärder från bankens sida.

Begränsning av bankens ansvar

Banken är inte ansvarig för skada som beror på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om banken själv är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av banken, om den varit normalt aktsam.

Banken svarar inte för skada som orsakats av svensk eller utländsk handelsplats, depåförande institut, värdepapperscentral, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som banken med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovan nämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Bankens svarar inte för skada som uppkommer för kunden eller annan med anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot banken beträffande finansiella instrument.

Banken ansvarar inte för indirekt skada. Denna begränsning gäller dock inte om den indirekta skadan har orsakats av grov vårdslöshet.

Banken lämnar meddelanden till kunden via Internetbanken, via e-post till av kunden angiven e-post adress eller via annan vid var tid av banken godkänd elektronisk kommunikation, t.ex. SEB-appen, när banken bedömer att sådan kommunikation är lämplig. En icke-professionell kund kan även begära kostnadsfria pappersutskick av sådan information som banken ska ge enligt 9 kapitlet lagen om värdepappersmarknaden, t.ex. information om banken och dess tjänster samt kostnader förknippade med tjänsterna.

För det fall en kund inte är internetbankskund eller i de fall en icke-professionell kund särskilt begär det, lämnar banken information till kunden i pappersformat med brev till kundens folkbokföringsadress (eller motsvarande). Kunden och banken kan även komma överens om att meddelanden ska skickas till en annan adress.

Begränsningen gäller inte heller vid uppdrag som lämnats av konsument om den indirekta skadan orsakats av bankens vårdslöshet.

Föreligger hinder för banken, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om banken till följd av sådan omständighet är förhindrad att verkställa eller ta emot betalning/leverans, ska banken respektive kunden inte vara skyldiga att erlägga ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen om kontoföring av finansiella instrument.

Meddelanden

Meddelande från banken

Banken lämnar meddelanden till kunden via Internetbanken, via e-post till av kunden angiven e-post adress eller via annan vid var tid av banken godkänd elektronisk kommunikation, t.ex. SEB-appen, när banken bedömer att sådan kommunikation är lämplig. En icke-professionell kund kan även begära kostnadsfria pappersutskick av sådan information som banken ska ge enligt 9 kapitlet lagen om värdepappersmarknaden, t.ex. information om banken och dess tjänster samt kostnader förknippade med tjänsterna.

För det fall en kund inte är internetbankskund eller i de fall en icke-professionell kund särskilt begär det, lämnar banken information till kunden i pappersformat med brev till kundens folkbokföringsadress (eller motsvarande). Kunden och banken kan även komma överens om att meddelanden ska skickas till en annan adress.

Meddelande som skickats av banken med brev ska kunden anses ha fått senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som angivits ovan.

Meddelande genom Internetbanken, e-post eller annan elektronisk kommunikation ska kunden anses ha fått vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om kunden får ett sådant meddelande vid en tidpunkt som inte är bankens normala kontorstid i Sverige ska kunden anses ha fått meddelandet vid början av påföljande bankdag.

Meddelande till banken

Kunden kan lämna meddelanden till banken via Internetbanken, telefon, av banken vid var tid godkänd elektronisk kommunikation, brev eller genom att besöka banken. Brev till banken ska ställas till den adress som anges i mellan kunden och banken gällande Depå/Kontoavtal/ Handelsavtal, såvida banken inte begärt svar till annan adress. Kunden kan endast lämna meddelande till banken via e-post efter särskild överenskommelse med banken.

Meddelande från kunden ska banken anses ha fått den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. Även i annat fall ska banken anses ha fått meddelandet från kunden om kunden kan visa att meddelandet skickats på ett ändamålsenligt sätt. I sådant fall ska banken anses ha fått meddelandet den bankdag kunden kan visa att banken borde fått det.

För meddelande avseende reklamation och hävning med anledning av kommissionsuppdrag som konsument lämnat i egenskap av icke professionell kund enligt bankens kategorisering enligt lagen om värdepappersmarknaden, gäller att meddelande kan göras gällande om kunden kan visa att det skickats på ett ändamålsenligt sätt, även om det försenats, förvanskats eller inte kommit fram. Kunden ska dock, om denne har anledning att anta att banken inte fått meddelandet eller att det förvanskats, skicka om meddelandet till banken.

Tillämplig lag

Tolkning och tillämpning av dessa villkor och bankens särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order ska ske enligt svensk rätt.

Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, forts.

Utlämnande av uppgift till annan

Banken kan, till följd av EU-förordning, svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal och/eller bankens avtal med svensk/utländsk myndighet, depåförande tredjepart, handelsregler, regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP), eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldigt att till annan lämna uppgift om kundens förhållanden på grund av uppdrag relaterat till dessa allmänna villkor. Det åligger kunden att på begäran av banken lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som banken bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Sådan information, jämte handlingar, kan även avse kundens bakomliggande kund om kundens uppdrag till banken avsett ett uppdrag för en kunds räkning.

Banken kan även komma att lämna ut uppgift om kundens (eller i förekommande fall kundens kunds) förhållanden på grund av uppdrag relaterat till dessa allmänna villkor till annat institut med vilket banken ingått avtal och om det av lag, föreskrift, EU-regelverk, beslut, mellanstatligt avtal eller avtal med myndighet medför skyldighet för sådant institut att lämna ut sådan kunduppgift eller inhämta sådan uppgift från banken.

Legal Entity Identifier (LEI)

Legal Entity Identifier (LEI) är en global identifieringskod för företag och andra organisationer som har introducerats på G20-ländernas initiativ. Enligt gällande EU-reglering ska juridiska personer ha en LEI kod för att kunna göra en värdepapperstransaktion. Om sådan kod inte finns får institutet inte utföra transaktionen åt kunden.

Banker och värdepappersbolag kommer därför kräva att företag, föreningar, stiftelser samt i en del fall enskilda firmor m.fl. har en LEI för att kunna göra en värdepapperstransaktion.

Kund som är juridisk person uppmärksammas på att en förutsättning för att banken ska kunna utföra order avseende finansiella instrument enligt detta avtal för en juridisk person är att kunden lämnat uppgift om sin LEI till banken. Den kund som behöver skaffa en LEI kan vända sig till någon av de leverantörer som finns på marknaden. Via denna länk hittar du godkända institutioner för det globala LEI-systemet http://www.leiroc.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf. En avgift tas ut när man skaffar en LEI. Vid handel i derivat behöver man även betala en årlig förnyelseavgift. Hur hög avgiften är framgår av den prislista som finns hos varje leverantör.

Mer information om kravet på en LEI finns bl.a. på bankens hemsida www.seb.se och Finansinspektionens hemsida www.fi.se

Nationellt ID

Kund som är fysisk person uppmärksammas på att en förutsättning för att banken ska kunna utföra order avseende finansiella instrument enligt detta avtal för en fysisk person är att kunden har ett NID-nummer (Nationellt ID även kallat NPID). Kundens medborgarskap är grunden för det NID-nummer som banken automatiskt tar fram. Det är kundens ansvar att alltid se till att banken har korrekt uppgift om kundens medborgarskap

Översikt av Riktlinjer för utförande av order

Gäller fr.o.m. 2018-01-03

1. Inledning

"Riktlinjer för utförande av order" ("riktlinjerna") har antagits för att säkerställa att Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) och dess dotterbolag, ("SEB"), tillhandhåller Bästa Utförande till sina kunder när SEB utför eller vidarebefordrar deras order.

Det här dokumentet är en översikt av riktlinjerna som måste tillhandahållas icke-professionella kunder i enlighet med EU-kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 art 66 (9). Den fullständiga versionen av riktlinjerna, inklusive tillägg, finns tillgänglig på seb.se/starkt kundskydd.

Bästa Utförande är det tekniska krav som SEB har att följa om att vidta alla åtgärder som behövs när man utför order för eller å kunds vägnar för att uppnå bästa möjliga resultat för kunden, och att man handlar i kundens bästa intresse när man vidarebefordrar kundens order till andra för utförande. Det finns dock fall där SEB inte omfattas av kravet om Bästa Utförande, t.ex. i situationer då banken inom ramen för en transaktion tar på sig en positionsrisk. Oavsett detta och utan hänsyn till huruvida SEB omfattas av Bästa Utförande, är banken ålagd en övergripande plikt att agera ärligt, rättvist och professionellt i överensstämmelse med kundens intressen.

Riktlinjerna anger de omständigheter under vilka SEB omfattas av Bästa Utförande och de överväganden som dessa kräver när detta ska uppnås i praktiken.

Förutom de fall där kunden i alla detaljer har specificerat hur kunden önskar att ordern ska utföras, ska SEB:s personal göra de överväganden som framgår av riktlinjerna som verkar vara i kundens bästa intresse under de rådande omständigheterna. Processerna som har fastställts i riktlinjerna har tagits fram för att säkerställa att SEB i förekommande fall på en övergripande nivå och konsekvent levererar Bästa Utförande till sina kunder. Medan man i förekommande fall kommer att vidta alla åtgärder som behövs för att uppnå Bästa Utförande, betyder det inte nödvändigtvis att man kommer att uppnå det bästa priset i varje enskilt fall, utan det bästa priset som med rimlighet kan förväntas i relation till den information som har varit tillgänglig vid utförandet.

Icke-professionella kunder åtnjuter den högsta graden av skydd enligt MiFID II - det handlar typiskt sett om privatpersoner, mindre företag eller aktörer som har valt att omfattas av samma skydd.

2. Omfattning

Geografiska områden som omfattas

Riktlinjerna gäller närhelst en del av SEB, hemmahörande inom det Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet, förser en kund eller personer som agerar ombud för kunden med tjänster rörande köp och försäljning, utförande, förvaltning samt andra investerings- och/eller sido-tjänster, oberoende av kundens hemvist och av den plats där transaktionen genomförs.

Finansiella instrument som omfattas

Kravet om Bästa Utförande omfattar order (inklusive derivat, paketerade och repo-transaktioner) inom ett brett spektrum av finansiella instrument, inklusive överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, fondandelar, olika typer finansiella derivat, utsläppsrätter och vissa värdepappersfinansieringstransaktioner.

3. Strukturen för Bästa Utförande

SEB har antagit riktlinjer och processer som är utformade för att konsekvent uppnå bästa möjliga resultat för bankens kunder i order där Bästa Utförande är applicerbart under beaktande av olika faktorer, kriterier och tillgängliga handelsplatser för verkställande, vilka framgår nedan (ytterligare information om vart och ett av dessa ämnen finns även under punkt 5 nedan).

Faktorer för utförande

SEB kommer att beakta en rad faktorer, bland andra:

- det pris som är tillgängligt på de handels- och utförandeplatser som SEB har tillgång till;
- transaktionskostnaderna, inklusive kostnader som tas ut av handelsplatsen eller vid avräkning och leverans;
- den hastighet varmed transaktionen kan nå avslut;
- sannolikheten för avslut och leverans med beaktande av likviditeten i marknaden;
- transaktionens storlek och karaktär;

- de risker som SEB ådrar sig till följd av utförande (inklusive säkrings- och residualrisk) och

- andra omständigheter som SEB finner relevanta.

I transaktioner där SEB åtar sig en risk, oavsett om transaktionen verkställs internt eller på en extern handels- eller utförandesplats, kan priset komma att inkludera ett tillägg som, utöver de avgifter som särskilt har avtalats med kunden, speglar SEB:s motpartsrisk, marknadsrisk, kreditrisk, risksäkringskostnader och/eller avräknings- och kapitalavgifter. Dessa faktorer är inneboende i SEB:s affärsmodell och ligger utanför tillämpningsområdet för Bästa Utförande om inte annat uttryckligen har överenskommit.

Kriterier för utförande

För att bestämma den inbördes relativa betydelsen ovanstående faktorer ska tillskrivas kommer SEB att utgå ifrån och ta följande omständigheter (i tillägg till specifika instruktioner som kunden kan ha gett) i beaktande:

- kundens förhållanden, inklusive kundens formella kategorisering;
- typen av transaktion (inklusive storleken och dess förmodade effekt på marknaden);
- de aktuella finansiella instrumenten;
- de platser för verkställande dit transaktionen kan komma att dirigeras och
- andra omständigheter som SEB finner relevanta.

Platser där verkställande kan ske

SEB kommer typiskt sett att verkställa transaktionerna på följande platser:

- Reglerade marknader och deras motsvarigheter utanför EES;
- Multilaterala handelsplattformar (MTF) och deras motsvarigheter utanför EES;
- Organiserade handelsplattformar (OTF) och deras motsvarigheter utanför EES;
- Systemiska internhandlare (SI) och deras motsvarigheter utanför EES;
- nätverk för order-matchning och andra elektroniska plattformar;
- order från andra SEB-kunder;
- SEB:s egna likviditetskällor där SEB kommer att bli motpart;
- andra mäklare, fondkommissionärer och marknadsgaranter samt
- handelsplatser som är tillgängliga för andra delar av SEB.

Vid utförandet av kundtransaktioner kommer SEB:s personal att välja sådana platser som vid tidpunkten för utförandet verkar medföra bästa utfall för kunden i enlighet med riktlinjerna, inklusive (där det är passande och med hänsyn tagen till potentiella intressekonflikter) att verkställa order mot SEB självt, såsom systematisk internhandlare eller i annan roll.

Alla kunder kan begära av SEB att använda eller att inte använda specifika handelsplatser eller källor till likviditet i relation till en order, även om SEB:s förmåga att tillgodose en sådan begäran kan variera i förhållande till omständigheterna och uppfyllandet av en sådan begäran kan begränsa de orderutförande tjänster som SEB kan tillhandahålla och SEB:s förmåga att uppnå Bästa Utförande.

SEB kommer att göra vad som rimligen kan förväntas för att inte orättvist diskriminera mellan de platser som används för utförande. De kriterier som SEB använder för att välja de handelsplatser där banken utför transaktioner beskrivs i större detalj nedan, och de viktigaste platserna där banken utför transaktioner inom varje tillgångsslag framgår av seb.se/starkt kundskydd.

SEB:s roll vid utförande

När SEB utför kundorder eller ingår transaktioner å kunders vägnar, kan SEB agera i följande roller, bortsett från de fall där man specifikt har avtalat något annat:

- som ombud eller i kommission;
- som riskfri motpart, där SEB samtidigt som banken ingår i en transaktion med kunden också ingår en omvänd transaktion på en handelsplats eller en med en tredjepart, inklusive en annan kund, vilket säkrar att SEB inte tar på sig någon positionsrisk inom ramen för transaktionerna, inte gör någon vinst eller förlust mellan de två transaktionerna annat än den avtalade provisionen, avgiften eller premien, eller
- att man som motpart genomför transaktionen mot sitt eget lager och därmed antar de positionsbetingade risker som detta medför.

Stora order kan komma att brytas upp i mindre delar, som kan komma att utföras i en eller flera av dessa roller.

Översikt av Riktlinjer för utförande av order, forts.

Där SEB agerar som motpart och inte är underställd kravet om Bästa Utförande, kan banken handla innan eller jämsides med kundens transaktioner, och då t.ex. utföra andra kunders order, säkra risker eller införskaffa likviditet som marknadsgarant. Sådana aktiviteter kan påverka det pris som kunden får.

4. Tillämpning av Bästa Utförande

Icke-professionella kunder

SEB ger sina icke-professionella kunder Bästa Utförande utom i sällsynta situationer där dessa kan uppfattas av SEB som en motpart i marknaden, se Handelsrelationstestet nedan, och därmed förmoda att dessa inte förlitar sig på SEB för att skydda deras intressen.

Kontroll av kundens befogade tillit

EU-kommissionen har etablerat ett relationsbaserat "fyrfaktors" test som kan användas för att avgöra huruvida en kund rimligen förlitar sig på ett företag inom en specifik transaktion, eller i realiteten behandlar företaget som en motpart på marknaden. SEB kommer, liksom andra värdepappersföretag, att beakta detta test, vars fyra delar är som följer:

- Vem som tar initiativet till transaktionen. Där kunden är den som initierat transaktionen, är det mindre sannolikt att kunden förlitar sig på SEB, än i fall där SEB specifikt har föreslagit transaktionen till kunden under ett formellt rådgivningsuppdrag. I detta sammanhang bör kunder notera att SEB distribuerar information och investeringsuppslag vilka explicit eller implicit kan förespråka potentiella transaktioner till ett stort antal kunder. Om en transaktion följer direkt från detta, kommer distributionen av sådant material inte i och av sig självt att uppfattas som ett "initiativ" till transaktionen taget av SEB i förhållande till testet, eftersom materialet inte varit skräddarsytt till kundens specifika omständigheter.
- Typisk praxis på den relevanta marknaden. På vissa marknader, som t.ex. OTC (over-the-counter)-derivat och obligationsmarknader, kontakter kunden typiskt sett flera olika parter för att erhålla jämförbara och konkurrerande prisuppgifter.
- De relativa nivåerna av transparens i marknaden.
- Informationen som tillhandahålls av värdepappersföretaget till kunden och kontraktsförhållandet mellan dessa kommer även att vara relevant.

SEB:s personal kommer att använda testet för att avgöra huruvida det är sannolikt att kunden söker att förlita sig på SEB för att skydda sina intressen. Dessa övervägande beskrivs i sin helhet i riktlinjerna.

5. Att uppnå Bästa Utförande i praktiken

Där SEB strävar efter att uppnå Bästa Utförande åt sina icke-professionella kunder, kommer banken att göra så i förhållande till det sammantagna belopp kunden ska betala eller erhålla – dvs. genom att optimera både det uppnådda priset, samt de kostnader som följer av verkställandet, såsom avgifter till handelsplatsen där transaktionen verkställdes, avgifter i samband med avräkning och leverans och andra avgifter som har betalats till tredjepart i relation till transaktionen. De andra verkställande faktorer som uppges i riktlinjerna kommer endast i beaktande i den utsträckning de kan hjälpa SEB att uppnå det bästa möjliga resultatet för kunden i förhållande till transaktionens totala värde.

Olika scenarier

Oaktat vad som har nämnts ovan finns det olika scenarier som kommer att vara avgörande för hur SEB kommer att utföra transaktioner och som kommer att ha inverkan på Bästa Utförande. De omfattar följande:

Särskilda instruktioner från kunden

När en kund förser SEB med en särskild instruktion om hur hela eller delar av kundens order ska verkställas, kommer SEB att följa dessa instruktioner, och som en konsekvens därav kommer banken att ha uppnått Bästa Utförande i förhållande till den aspekt av transaktionen som täcks av instruktionen. Dessa instruktioner omfattar ordertyper som bestämmer tidpunkt eller varaktighet för ordern (t. ex. "open", "stop" eller "close" order) eller målpriset (t. ex. order som är beroende av prisbenchmark som "VWAP"). Om instruktionen inte täcker alla aspekter i transaktionen, kommer SEB att applicera riktlinjerna i förhållande till kvarvarande aspekter.

När en kund förser SEB med en restriktiv instruktion kan det få konsekvenser för SEB:s förmåga att observera riktlinjerna fullt ut, vilket kan medföra ett mindre bra resultat för kunden än vad som annars kunde ha uppnåtts.

Order som specificerats som "till marknadspris" eller "till bästa pris" kommer alltid att få Bästa Utförande med mindre än att omständigheterna gör detta omöjligt. I sådana fall kommer SEB att göra vad som rimligen kan förväntas för att samråda med kunden om detta.

Orderhantering

- Uppdelning av order: Med mindre än att man har avtalat om annat kan SEB dela upp order i en eller flera transaktioner som avses att verkställas separat, seriellt eller parallellt, möjligen på olika handelsplatser. Där Bästa Utförande är applicerbart, kommer det att tillämpas för varje enskild transaktion, såväl som i förhållande till ordern som helhet.
- Utförande i följd: SEB utför generellt jämförbara kundorder i den följd som de har inkommit, såvida detta inte är opraktiskt på grund av orderns karaktär, rådande marknadsförhållanden, eller på grund av andra faktorer. Om det finns materiella hinder att utföra en order, kommer SEB att göra vad som rimligen kan krävas (men garanterar inte) för att informera kunden när banken har fått kännedom om sådana hinder.
- Aggregering: SEB kan lägga samman en kundorder med andra kunders order, eller med transaktioner som banken arrangerar för egen räkning och genomföra dessa tillsammans. SEB kommer dock inte att göra så om det vid tidpunkten för utförande förefaller troligt att det kommer att skada de kunder som är involverade.
- Allokering: När SEB aggregerar en kunds order enligt ovan, kommer de kombinerade transaktionerna att allokeras rättvist mellan den kund och de andra parter vars order har lagts samman. Alla parter som är involverade kommer att få samma pris, annat än i fall då så inte är möjligt på grund av särskilda betingelser från en kund rörande priset. För en sammanlagd order som endast delvist har fyllts, kommer utfallet av de sammanlagda transaktionerna att fördelas mellan parterna på ett rättvist sätt, medan kunderna kommer att prioriteras över SEB om bankens egna transaktioner inkluderats i den sammanlagda transaktionen.
- Orderns giltighetstid: Bortsett från de fall där tiden/perioden som en order är giltig är explicit i kraft av orderns karaktär eller där det uttryckligen avtalas om detta när ordern läggs, kommer varje enskild order att vara giltig den dagen den mottagits vartefter den bortfaller. Order som ska verkställas på en specifik handelsplats som har mottagits efter att den relevanta marknaden har stängt kommer, i avsaknad av avtal om motsatsen, att vara giltig till slutet av handeln den följande dagen på marknaden i fråga.
- Limit-order som inte har utförts: Om en kund placerar en limit-order i aktier vilka är upptagna till handel på en reglerad EES-marknad, måste SEB offentliggöra den icke-utförda delen av ordern, såvida kunden inte har lämnat medgivande om att så inte behöver ske. SEB kommer att ha begärt ett sådant medgivande från sina kunder inom de relevanta produktområdena som en del av den standardiserade kunddokumentation som banken använder, och kommer därför inte att publicera sådan del med mindre än att det framförs explicita krav om att banken ska göra så.

Direkt elektronisk åtkomst

Där SEB har gett en kund direkt åtkomst till specifika handelsplatser genom SEB:s system, kommer kunden att vara ansvarig för alla aspekter av order som läggs därigenom. Följaktligen har SEB ingen skyldighet till Bästa Utförande.

Dirigering av elektroniska order och andra algoritmer

När SEB får tillgång till handelsplatser elektroniskt, kan banken göra så genom SEB:s Smart Order Router ("SOR"). SOR använder egna algoritmer och objektivt observerade och kalkylerade parametrar för att dirigera ordern mot bästa möjliga matchning. Där SEB är skyldig att leverera Bästa Utförande utformas dessa algoritmer så att de levererar detta på ett intelligent sätt, där det viktigaste målet är kvalitet och säkerhet i verkställandet. Följaktligen betraktar SEB transaktioner som har verkställts genom SOR som att de har erhållit Bästa Utförande. I sådana fall kommer priset att vara en huvudfaktor.

Prisuppgiftsbegäran (RFQ) och verkställbara priser

Där SEB lämnar ett pris som omedelbart kan accepteras (till skillnad från att ha gett en indikation av vad som kan uppnås på marknaden) och oavsett om det handlar om ett två-vägspris eller endast ett pris för köp eller försäljning, kommer banken att agera som motpart och tar därmed den fulla positionsrisken som transaktionen medför. Under sådana omständigheter uppfattar SEB sig som varande kundens motpart i marknaden och är därmed utan plikt att erbjuda Bästa Utförande. Vidare bestämmelser rörande RFQ:er framgår av riktlinjerna.

Transaktioner med OTC-derivat

När SEB förser en kund med ett pris på OTC-derivat, är det vanligtvis som ett svar på en RFQ eller i en motsvarande situation, och i enlighet med Handelsrelationstestet har banken därmed inte någon skyldighet att erbjuda Bästa Utförande.

Översikt av Riktlinjer för utförande av order, forts.

Val av plats för utförande/motpart

När banken överväger utförandet av kundorder som är föremål för kravet om Bästa Utförande och/eller ska utföra transaktioner inom ramen för ett diskretionärt mandat eller ett förvaltningsmandat, kommer SEB att beakta förhållandena på olika handelsplatser och/eller bland tredjeparter (som kan omfatta andra delar av SEB-gruppen) som finns tillgängliga för banken för tillfället i beaktande, och kommer att verkställa order på en eller flera av dessa för att uppnå Bästa Utförande enligt riktlinjerna medan man beaktar specifika instruktioner från kunden.

SEB kommer att använda sitt omdöme för att välja de platser och tredjeparter till vilka banken vänder sig för att utföra transaktioner inom ramen för Bästa Utförande.

När banken gör dessa val kommer banken att beakta den relevanta handelsplatsen eller partens tekniska förutsättningar, typiska priser, hastighet i verkställandet, likviditet, enkelhet i uppgörelser samt kostnader och avgifter, och kommer att överväga all offentlig information som periodiskt publiceras av relevanta parter rörande transaktioner hos eller med dessa.

Kostnader

Att handla med finansiella instrument medför kostnader och avgifter för kunden. Kostnader och avgifter som relaterar till individuella instrument, order och transaktionstyper beskrivs i mer ingående på relevanta SEB-webbplatser för de olika länder där SEB har verksamhet.

Generellt omfattar handelskostnaderna och avgifterna en transaktionsbaserad avgift i form av en avgift eller en marginal om SEB handlar som huvudman. Utöver detta kan kunden få betala transaktionsavgifter och clearingavgifter i förhållande till vissa marknader. I det fall SEB även förser kunden med förvaringstjänster kan ytterligare avgifter tillkomma. För kunder som får rådgivning eller portföljförvaltning kan det finnas ytterligare en fast rådgivnings- eller förvaltningsavgift.

Styrning

SEB har antagit en styrmodell för att bevaka att tillämpningen och utfallet av riktlinjerna periodiskt utvärderas och utvecklas.

En fullständig utvärdering av riktlinjerna och efterföljande revideringar kommer att genomföras minst en gång per år och den senaste versionen kommer att finnas på seb.se/starkt kundskydd.

Påvisande av Bästa Utförande

Om en kund önskar att få ett formellt underlag avseende hur SEB följt de procedurer som har fastlagts i riktlinjerna i relation till en eller flera order, bör kunden ta upp frågan med sin vanliga SEB-kontakt och göra klart att denne väntar sig ett skriftligt svar.

Var kan man hitta detaljerad information

Den fullständiga versionen av riktlinjerna, inklusive tillägg, tillsammans med listan över de viktigaste platser där SEB verkställer transaktioner inom varje klass av finansiella instrument, finns på seb.se/starkt kundskydd.

Information

om SEB och dess värdepapperstjänster

Gäller fr.o.m. 2023-01-10

Information om Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), organisationsnummer 502032-9081, 106 40 Stockholm, nedan kallad SEB.

Telefon: 0771-365 365 (Kundcenter), 0771-62 10 00 (växel)

Hemsida: www.seb.se

SEB står under tillsyn av Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, www.fi.se.

SEB har tillstånd att bedriva bankrörelse och finansiell verksamhet enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt tillstånd att bedriva pensionssparrörelse (IPS). Därutöver har SEB tillstånd att bedriva värdepappersrörelse, dvs;

- Mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument,
- Utförande av order på kundens uppdrag,
- Handel för egen räkning,
- Portföljförvaltning,
- Investeringsrådgivning,
- Garantigivning avseende finansiella instrument och placering av finansiella instrument med ett fast åtagande, och
- Placering av finansiella instrument utan fast åtagande.

Banken ingår i SEB-koncernen.

Språk

Det språk som används i dokumentation och i kontakterna mellan SEB och kunden är svenska.

Digitala utskick

SEB arbetar fortlöpande med digitalisering av olika utskick och kommunicerar med kunder via Internetbanken, e-post eller annan elektronisk kommunikation när sådan kommunikation är lämplig och/eller möjlig. Icke-professionella kunder har möjlighet att begära att även få pappersutskick.

Kundkategorisering m.m.

Enligt lagen om värdepappersmarknaden ska alla kunder som handlar med värdepapper delas in i tre olika kategorier. Syftet med detta är att anpassa kundskyddet efter den enskilda kundens förutsättningar.

Privatpersoner och de flesta företag betraktas som "icke-professionella". Utöver "icke-professionella" kunder finns det också "professionella" kunder, vilka är stora företag, kreditinstitut och andra finansiella institut samt statliga organ och liknande verksamheter med ett mindre behov av skydd. Den tredje kategorin är s.k. "jämbördiga motparter", vilka har lägst skydd enligt lagen. Dessa är t.ex. andra banker, centralbanker och myndigheter.

Om SEB inte meddelar annat kategoriserar SEB dig som "icke-professionell" med högsta skyddsnivå. Detta innebär att SEB bl.a. kommer att lämna information om finansiella instrument och riskerna med dessa samt kostnader och andra avgifter för handel med dessa. När SEB tillhandahåller portföljförvaltning eller investeringsrådgivning kommer SEB att bedöma om en tjänst eller ett instrument är lämplig för den enskilda kunden innan SEB tillhandahåller tjänsten eller rekommenderar instrumentet. Bedömningen görs mot bakgrund av kundens erfarenhet och kunskap om tjänsten och produkten, investeringsmål och ekonomiska situation, risktolerans och förmåga att bära förluster samt kundens eventuella hållbarhetspreferenser. Vid andra typer av tjänster än portföljförvaltning och investeringsrådgivning kommer SEB att bedöma om tjänsten är passande för kunden mot bakgrund av kundens kunskaper och erfarenhet.

Kunder har möjlighet att ansöka om att få byta kundkategori. En "ickeprofessionell" kund kan skriftligen begära att få bli behandlad som "professionell". SEB måste då bl.a. göra en bedömning av den enskilda kundens erfarenhet och kunskap i fråga om en viss transaktion eller tjänst och förvissa sig om att kunden kan fatta sina egna investeringsbeslut och förstår de risker som kan vara förknippade med placeringen. Kunden mister då det högre kundskyddet. En kund som placerats i en kategori i vilken en lägre nivå av kundskydd erbjuds, har möjlighet att begära att få bli omkategoriserad till en kategori där en högre nivå av kundskydd tillämpas.

Passandebedömning och utförande av order på kundens initiativ

SEB är i vissa fall skyldigt att göra en s.k. passendebedömning innan den genomför ett köpuppdrag åt kunden. Syftet med skyldigheten att göra en passendebedömning är att kontrollera att den placering kunden vill göra passar kunden utifrån dennes tidigare kunskap om och erfarenhet av det aktuella finansiella instrumentet och förhindra att kunden t.ex. köper mer riskfyllda instrument än vad den hade tänkt sig eller instrument som på annat sätt inte passar kunden.

Det ligger därför i kundens intresse att ge SEB fullständiga och sanningsenliga svar på de frågor som SEB ställer. Om kunden inte lämnar de uppgifter som behövs för att SEB ska kunna göra en passendebedömning, ska SEB lämna information om att SEB då inte heller kan avgöra om tjänsten eller produkten passar kunden.

Vid utförande och/eller vidarebefordran av order på kundens initiativ avseende sådana okomplicerade instrument som anges i 8 kap. 25 § lagen om värdepappersmarknaden kommer SEB regelmässigt inte att bedöma om den aktuella tjänsten eller det finansiella instrumentet passar kunden.

Information om SEB:s rådgivning

SEB tillhandahåller rådgivning bl.a. via rådgivare, mäklare och förvaltare. SEB lämnar råd främst om egna produkter t.ex. fonder, försäkringar och aktieobligationer som erbjuds av företag i SEB-koncernen samt om de finansiella instrument som handlas på värdepappersmarknaden, såsom aktier, obligationer och derivat. I viss mån lämnar SEB-koncernen även råd om andra produkter, t.ex. andra fondbolags fonder. Eftersom SEB lämnar råd om egna produkter agerar SEB som en "icke-oberoende rådgivare". När SEB lämnar rådgivning om andra fondbolags produkter har SEB vanligtvis ingått ett distributionsavtal med fondbolaget ifråga.

På kontor och telefonbanken tillhandahåller SEB investeringsrådgivning via privatrådgivare och företagsrådgivare som lämnar rådgivning inom ett begränsat urval av SEB:s egna fonder, se www.seb.se.

SEB erbjuder även en automatiserad rådgivningstjänst med ett fondutbud som du hittar på www.seb.se.

För att kunna erbjuda investeringsrådgivning som utgår från kundens bästa genomför SEB en genomgång av kundens kunskap och erfarenhet av investeringar i finansiella instrument, ekonomiska situation och investeringsmål inom ramen för vilken SEB, tillsammans med kunden, även går igenom kundens syfte med placeringarna och eventuella hållbarhetspreferenser, risktolerans och förmåga att bära förluster, så att SEB kan rekommendera kunden de placeringar som är lämpliga i det enskilda fallet (s.k. lämplighets-bedömning). Investeringsrådgivning sker således på grundval av de uppgifter som kunden lämnat om sig själv. Det är därför viktigt att kunden tar kontakt med SEB om dess förutsättningar ändras på sådant sätt att eventuellt tidigare givna råd behöver ses över eftersom SEB endast tar ansvar för att givna råd är lämpliga för kunden givet den information som SEB har vid just det tillfället. SEB kommer, som huvudregel, inte att följa upp att de givna råden är fortsatt lämpliga såvida inte något annat avtalats mellan SEB-koncernen och kunden.

Dokumentationen av de givna råden och lämplighetsbedömningen tillhandahålls kunden genom ett eller flera dokument, den så kallade skriftliga lämplighetsförklaringen, som kunden får ta del av efter genomförd rådgivning men innan transaktionen genomförs. När rådgivningen tillhandahålls med hjälp av teknik för distans-kommunikation, t.ex. via telefon, kan SEB komma att lämna den skriftliga lämplighetsförklaringen omedelbart efter det att kunden har bundits av ett avtal om köp eller försäljning av värdepapper. Detta förutsätter emellertid att kunden samtyckt till att erhålla lämplighetsförklaringen efter det att transaktionen genomförts samt fått en möjlighet att senarelägga transaktionen så att lämplighetsförklaringen först kan erhållas.

SEB integrerar hållbarhetsrisker vid rådgivning av finansiella produkter genom att säkerställa att respektive produkt i rådgivningserbudandet lever upp till särskilda hållbarhetskriterier. I de egna fonder som SEB ger råd kring integreras hållbarhetsrisker genom en kombination av metoderna inkludering, exkludering och aktivt ägande. När SEB ger råd kring andra fondbolags fonder säkerställs att respektive fondbolag har förbundit sig att följa FN:s riktlinjer för ansvarsfulla investeringar, vilket innebär att fondbolaget har att följa sex principer för ansvarsfulla investeringar. Att fondbolagen följer FN:s riktlinjer gör att SEB bedömer hållbarhetsriskerna för dessa fonder som låga. Genom att använda dessa, egna och externa, fonder i rådgivningen, samt förespråka god risk-spridning, bedömer SEB att hållbarhetsriskerna är låga och att en hållbarhetsrisk, om den skulle inträffa, därmed bör få en marginell inverkan på avkastningen.

Information om SEB:s "handla själv tjänst"

SEB tillhandahåller olika tjänster för handel och uppföljning som stöd till de kunder som hanterar sitt sparande själv. Du som kund kan handla via SEB:s digitala lösningar, kontor eller telefonbanken dygnet runt alla dagar. Inom ramen för "handla själv tjänsten" kan kunden se sitt eget innehav, handla med fonder och värdepapper samt ta del av aktuella kurser och detaljerad information om de fonder och värdepapper om ingår i SEB:s utbud.

Genom SEB kan du handla börshandlade produkter, svenska och nordiska aktier, ett urval av ETF:er och börshandlade certifikat och strukturerade placeringar i de fall dessa är passande för den enskilde kunden. Du får även tillgång till aktierekommendationer för ett antal nordiska, mest svenska bolag på vår internetbank. För kunder som efterfrågar ett bredare utbud av aktier och investeringsprodukter finns t.ex. aktiehandelstjänsten att tillgå. Det finns även möjlighet att ta del av SEB:s rekommendationer och marknadsanalyser samt prenumerera på olika former av information.

Begränsningar i SEB:s möjlighet att utföra vissa tjänster

SEB:s utbud av tjänster och produkter kan i vissa fall vara begränsat beroende på utländska regler. Begränsningarna kan bl. a vara avhängiga av var kunden är bosatt och/eller av vilka tillstånd SEB har. T.ex. har SEB, normalt sett, inte möjlighet att erbjuda rådgivnings- eller förvaltnings-tjänster till kunder bosatta i USA. Begränsningar av detta slag kan även omfatta fondbolag, såväl fondbolag inom SEB-koncernen som externa fondbolag vars fonder distribueras av SEB. Detta innebär att du som kund och andelsägare kan komma att begränsas i möjligheten att fortsätta att investera i dessa fonder om du bosätter dig utomlands.

Mer information om vilka begränsningar som en utlandsflytt kan innebära för SEB:s möjlighet att fortsätta kunna erbjuda dig sina tjänster och produkter kan du få genom att kontakta din rådgivare eller närmaste SEB-kontor. Vi vill särskilt informera om vikten av att i god tid innan en förestående utlandsflytt kontakta SEB för att på bästa sätt gå igenom de konsekvenser detta kan få för dig avseende de av SEB:s tjänster och produkter som du använder.

Information om intressekonflikter

SEB tillhandahåller ett heltäckande utbud av finansiella tjänster där många verksamheter ingår. Detta innebär å ena sidan att SEB kan tillhandahålla full finansiell service på samtliga områden å den andra sidan att intressekonflikter kan förekomma. Med intressekonflikter avses intressekonflikter dels mellan SEB, inkl. ledning, styrelse, personal m.fl. och kunder, dels intressekonflikter mellan olika kunder. Vidare avses intressekonflikter mellan olika verksamheter i SEB samt mellan SEB och andra verksamhetsområden i koncernen.

SEB har identifierat de områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma, bl.a. kan intressekonflikter uppkomma i SEB:s analys-, rådgivning- och corporate financeverksamhet nämns som exempel på sådana områden. I SEB:s Riktlinjer för hantering av intressekonflikter beskrivs de potentiella intressekonflikter som har identifierats samt hur de ska hanteras och undvikas för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt. För att undvika att intressekonflikter ska uppstå har SEB vidtagit åtgärder såsom exempelvis att hålla koncernens olika verksamheter, mellan vilka intressekonflikter kan uppstå, åtskilda från varandra på ett sådant sätt att information inte otillbörligt kan utnyttjas i någon annan del av SEB. SEB har även antagit riktlinjer som säkerställer att rapporteringsgången och ersättningsarrangemang skyddar de anställdas oberoende samt antagit regler om att anställda inte får hantera affärer där den anställde eller närstående person har intressen som kan leda till en intressekonflikt. De anställda ska alltid i första hand tillvarata kundens intressen, vilket beskrivs i SEB:s Riktlinjer för hantering av intressekonflikter. På kundens begäran tillhandahåller SEB närmare uppgifter om riktlinjerna.

Information om ersättningar och förmåner

I SEB finns riktlinjer för ersättningar och förmåner d.v.s. hur betalning eller mottagande av avgifter, kommission och naturaförmåner (incitament) ska behandlas i samband med tillhandahållande av värdepapperstjänster. Incitament som betalas till eller tas emot av en tredjepart måste vara utformat för att höja kvaliteten på den för kunden aktuella värdepapperstjänsten. Dessutom ska arrangemanget vara i enlighet med kundens bästa intresse. Incitament får vidare inte betalas ut eller tas emot om det skulle strida mot SEB:s skyldighet att i sin verksamhet handla på ett ärligt, rättvist och professionellt sätt.

I de fall där SEB löpande får någon form av ersättning från en tredjepart måste SEB kunna motivera att även kunden gynnas över tid.

När SEB tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning till kund måste SEB, med undantag för vissa mindre icke monetära ersättningar, överföra den ersättning eller förmån som erhålls från en tredjepart, till kunden.

SEB kan dock från tredjepart komma att ta emot vissa mindre icke monetära ersättningar tex deltagande i konferenser, seminarier gällande finansiella instrument eller investeringstjänster och representation till ett rimligt värde. Dessa förmåner anses dock enligt SEB:s mening inte påverka SEBs skyldigheter att tillvarata kundens intresse.

För information om hur SEB hanterar ersättningar från tredjepart se prislista för respektive tjänst.

Du som är kund hos SEB har rätt att få information om de ersättningar och förmåner som SEB får av, respektive betalar till, tredjepart innan värdepapperstjänsten utförs. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de vanligast förekommande ersättningarna och förmånerna som SEB tar emot från, eller betalar till, tredjepart.

Fondandelar

De fonder som förmedlas genom SEB förvaltas av olika fondbolag. SEB får ersättning för försäljningen av fondandelar från respektive fondbolag. Sådan ersättning beräknas normalt som:

- en engångsersättning vid försäljningen i form av en procentsats på det investerade beloppet,
- en årlig ersättning i form av en procentsats på det förvaltade kapitalet, eller
- en kombination av dessa alternativ.

Ersättningen kan variera mellan olika fondbolag och mellan olika fonder förvaltade av samma bolag. Vidare kan SEB erhålla kostnadsfri utbildning eller annan support från fondbolag. Fonder som förvaltas av fondbolag i SEB-koncernen förmedlas i vissa fall av andra värdepappersinstitut än SEB. För denna förmedling erhåller institutet en distributionsersättning från SEB som beräknas enligt ovan. Läs mer om incitament vid fond-distribution på <http://seb.se/privat/spara-och-placera/fonder/om-distributionsersattningar>.

Strukturerade produkter

De strukturerade produkter som SEB tillhandahåller kan vara utgivna av andra emittenter än SEB. SEB får då ersättning för förmedlingen av de strukturerade produkterna från respektive emittent. Ersättningen kan beräknas som en procentsats på det investerade beloppet och den kan variera mellan olika emittenter samt mellan olika strukturerade produkter tillhandahållna av samma emittent. De strukturerade produkter som SEB erbjuder förmedlas i vissa fall av andra värdepappersinstitut än SEB. För denna förmedling betalar SEB en provision till det institutet. Provisionen beräknas som en engångsersättning av investerat belopp.

Räntemarknaden

SEB kan få ersättning av emittenter av obligationer eller penning-marknadsinstrument då vi medverkar i transaktioner på primär- eller andrahandsmarknaden. Sådan ersättning beräknas normalt som:

- en fast ersättning,
- en rörlig del baserad på omsättningen, eller
- en kombination av dessa beräkningsmetoder.

Emissioner

SEB medverkar ibland vid emissioner, noteringar och andra företagshändelser. För denna medverkan erhåller SEB provision. Sådan ersättning beräknas normalt som:

- en fast ersättning,
- en engångsersättning bestående av en procentsats på det belopp som SEB:s kunder tecknat aktier för, eller
- en kombination av dessa alternativ.

Kapitalförvaltning

Om du är kund hos en kapitalförvaltare som samarbetar med SEB kan ditt konto finnas hos SEB. SEB och kapitalförvaltaren kan då ha ett avtal om delning av det courtage som du betalar till SEB.

Anvisning av kund

SEB kan vidare erhålla eller lämna ersättning i samband med en anvisning av kund till eller av tredjepart. Sådan ersättning beräknas som:

- en engångsersättning,
- en årlig ersättning i form av en procentsats på det förvaltade kapitalet,
- en årlig ersättning beräknad som en del av erlagt courtage, eller
- en kombination av dessa alternativ.

Mer information

Önskar du detaljerad information om de incitament som belöpt på dina finansiella instrument ber vi dig kontakta din rådgivare eller närmaste SEB-kontor. Dessutom kommer information om de eventuella tredjepartsersättningar som SEB erhållit i relation till de värdepapperstjänster som tillhandahållits framgå av ditt årsbesked. Du kan även ringa oss på 0771-365 365.

Information om kostnader och avgifter

Nedan följer information om kostnader och avgifter samt hur kunden betalar för dessa.

För börsnoterade aktier, emissionsrätter, konvertibler, teckningsoptioner, optioner och terminer utgår transaktionsavgift bestående av kurtagage. Om handel sker i annan valuta än SEK kan kostnad för valutaväxling tillkomma.

Information om SEB och dess värdepapperstjänster, forts.

För börshandlade certifikat, warranter, minifutures och bevis utgår transaktionsavgift bestående av kortage, och i förekommande fall kostnad för valutaväxling. Därutöver föreligger löpande utgifter för förvaltning och/eller transaktioner inom det finansiella instrumentet, så kallade instrumentkostnader.

För kapitalskyddade placeringar såsom aktieobligationer, råvaruobligationer och valutaobligationer föreligger instrumentkostnader inbegripet löpande utgifter för förvaltning och/eller transaktioner inom det finansiella instrumentet samt engångsavgifter såsom uppläggningsavgift. I förekommande fall föreligger kostnad för valutaväxling.

För OTC-handlade certifikat, warranter och bevis utgår transaktionsavgift bestående av kortage samt implicita transaktionskostnader (pålägg/avdrag) vilka är inkluderade i köp och säljpriset (som pålägg/avdrag), och i förekommande fall kostnad för valutaväxling. Därutöver föreligger instrumentkostnader inbegripet löpande utgifter för förvaltning och/eller transaktioner inom det finansiella instrumentet.

För OTC-handlade konvertibler, optioner, terminer, obligationer och förlagsbevis utgår transaktionsavgift bestående av kortage samt implicita transaktionskostnader (pålägg/avdrag) vilka är inkluderade i köp och säljpriset (som pålägg/avdrag), och i förekommande fall kostnad för valutaväxling.

För börshandlade fonder, så kallade ETFer ("Exchange Traded Funds") utgår transaktionsavgift bestående av kortage avseende fondandelar och i förekommande fall kostnad för valutaväxling om handel sker i annan valuta än SEK. Därutöver föreligger instrumentkostnader inbegripet årlig avgift vilken till störst del består av löpande förvaltningsavgift avseende bland annat förvaltning, och som tas ut av fondförvaltaren, underliggande transaktionskostnader (inbegripet implicita) inom fonden samt i förekommande fall resultatbaserad avgift som tas ut för vissa fonder om förbestämda mål uppnåtts.

För fonder föreligger löpande avgifter som tas ut av fondförvaltaren och kostnader för transaktioner inom fonden. I förekommande fall kan kostnad för valutaväxling tillkomma om fondandelar handlas i annan valuta än SEK. För vissa fonder kan även resultatbaserade avgifter tas ut om förutbestämda mål uppnåtts.

Ett estimat på den totala kostnaden kommer tillhandahållas innan investeringstjänsten utförs t.ex. orderläggning och den uttrycks både i procent av investerat belopp och i absoluta belopp. För de fall finansiella instrument handlas i utländsk valuta kan en tillkommande valutaväxlingskostnad uppstå. Kostnader relaterat till valutaväxling kommer att uppskattas utifrån rimliga antaganden. I förekommande fall har SEB erhållit ersättning från tredjepart för distribution av finansiella instrument. Sådan tredjepartsersättning kommer att redovisas inom ramen för instrumentkostnader och visas som "varav till distributören". Utöver den förhandsinformation om kostnader och avgifter som ges, kommer även en årlig kostnadssammanställning att erhållas. Observera att en prisrörelse i ett finansiellt instrument, orsakad av underliggande marknadsrisk, inte är en kostnad i detta sammanhang.

Transaktionskostnader relaterat till kortage för att förvärva finansiella instrument belastar kundens konto, medan övriga transaktionsavgifter belastar det belopp som kund investerat. Instrumentkostnader relaterat till finansiella instrument är antingen inkluderade i priset eller dras från instrumentets redovisade värde, och belastar det belopp som kund investerat. I tillägg till de kostnader som omnämns ovan kan i förekommande fall kostnader och avgifter relaterat till clearing och/eller lösen tillkomma.

Övriga kostnader såsom leveranskostnad, stämpelskatt, restitutioner, konverteringsavgifter, kostnader relaterat till utförande av betalningar samt flyttkostnader kan förekomma.

Information om investerarskydd

SEB håller kunders finansiella instrument avskilda från SEB:s tillgångar.

Enligt lagen om investerarskydd har kunden, om denne i händelse av SEB:s konkurs inte skulle få ut sina finansiella instrument hos SEB, rätt till särskild ersättning med sammanlagt högst 250 000 kr. Nämda ersättning kan även innefatta medel som SEB tagit emot med redovisningskyldighet.

Kund som vill ha ersättning ska senast ett år från dagen för konkursbeslutet framställa krav till Riksgälden, som efter prövning betalar ut ersättning.

Individuellt pensionssparande (IPS) omfattas inte av investerarskyddet.

För mer information, se www.riksdagen.se.

Information om statlig insättningsgaranti

Fondkonto

Innehav av fondandelar omfattas inte av den statliga insättningsgarantin. Investerarskyddet gäller om fondandelarna är förvaltarregistrerade, se vidare ovan information om investerarskyddet.

IPS

Behållningen på kontot omfattas inte av den statliga insättningsgarantin.

Depå och VP-/Servicekonto

Värdepappersinnehavet omfattas inte av den statliga insättningsgarantin, se istället ovan information om investerarskyddet.

Investeringsparkonto

De kontanta medlen på kontot omfattas av den statliga insättningsgarantin enligt beslut av Riksgälden.

Varje kund som enligt lagen om insättningsgaranti har rätt till ersättning, garanteras ersättning för sin sammanlagda kontobehållning i SEB upp till 1 050 000 kr. Riksgälden betalar ut ersättningen inom 7 arbetsdagar från den dag SEB försattes i konkurs eller Finansinspektionen beslutade att garantin ska träda in.

Värdepappersinnehavet omfattas inte av den statliga insättningsgarantin, se istället ovan information om investerarskyddet.

För ytterligare information, se www.riksdagen.se.

Information enligt lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler

Allmänt

Med distansavtal menas avtal som du ingår utan att du träffar oss personligen. Det kan exempelvis vara avtal som du ingår via internet, telefon eller om du svarar på ett annons-/brevutskick. Om du ingår ett distansavtal har du, förutom informationen i villkoren ovan, rätt att innan avtalet ingås få ytterligare information enligt lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Priser, avgifter och skatter

Pris för SEB:s tjänster utgår enligt SEB:s vid varje tid gällande prislista. Aktuell prislista finns på www.seb.se eller på våra bankkontor.

På grund av detta avtal kan du behöva betala skatter, avgifter och kostnader till andra än oss.

Ångerrätt och uppsägning av avtalet

Om du har ingått ett avtal med oss på distans har du ångerrätt. Ångerrätt innebär att du kan avsluta avtalet inom 14 dagar räknat från den dag som du ingick avtalet, till exempel skrivit under avtalet eller godkänt villkoren. Om du har fått avtalsvillkoren och övrig information från oss efter att du ingått avtalet räknas din ångerfrist (de 14 dagarna) först från den dag då du fick avtalsvillkoren och övrig information från oss.

Ångerrätten gäller bara för det inledande avtalet och inte för de enskilda avtal eller tjänster under avtalstiden för detta avtal. Du har inte heller någon ångerrätt avseende de enskilda avtal, tjänster, uttag, köp, betalningar, transaktioner, överföringar m.m. eller motsvarande som vi på din begäran utfört innan du meddelade oss att du ville ångra avtalet.

Om du använder din ångerrätt har vi rätt till ersättning för den avtalade tjänsten för den tid du använt tjänsten och för kostnader fram till dess att du meddelade oss att du ville använda din ångerrätt.

Om du vill ångra ditt avtal (använda din ångerrätt) ska du höra av dig till oss. Det gör du enklast genom att kontakta något av våra bankkontor, per telefon 0771-365 365 eller via post på adress 106 40 Stockholm.

Vad som i övrigt gäller för uppsägning av avtalet i förtid eller ensidigt framgår av avtalets allmänna bestämmelser.

Information om Skandinaviska Enskilda Banken, se ovan.

Inspelning av samtal m.m.

Kunden är medveten om att SEB kan spela in och bevara telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation i samband med att kunden lämnar SEB uppdrag om handel med finansiella instrument. Samtal kan även komma att spelas in och bevaras vid andra kontakter med kunden. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket SEB har rätt att ta ut en skälig avgift.

Information om SEB:s tjänster och produkter

Information om SEB:s tjänster och produkter finns på www.seb.se. Handel med värdepapper sker på bankkontor eller via telefon. På Internetbanken kan kunden bl.a. handla nordiska aktier, warrant, obligationer, konvertibler och aktieobligationer. Dessutom kan kunden teckna sig för nya aktieobligationer och aktier.

Reklamationer och klagomål

Om kund är missnöjd med någon av SEB:s tjänster är det viktigt att kunden kontaktar SEB och framför sina synpunkter.

Information om SEB och dess värdepapperstjänster, forts.

Kontakta i första hand den person eller enhet inom SEB som tillhandahåller tjänsten eller utfört uppdraget, via telefon 0771-365 365, eller meddelandetjänsten på Internetbanken för privatpersoner eller adress som angivits ovan. Om kunden inte skulle vara nöjd med det svar som erhålls kan kunden kontakta SEB Customer Claims, 106 40 Stockholm, telefon 0771-62 10 00.

Vill kunden diskutera ärendet med oberoende part kan Konsumenternas Bank- och Finansbyrå kontaktas, se www.konsumentbankbyran.se.

Om kunden anser att ett klagomål inte resulterar i en tillfredsställande rättelse från SEB:s sida kan kunden vända sig till Allmänna reklamationsnämnden (ARN) som är en nämnd för alternativ tvistlösning. Adress: Box 174, 101 23 Stockholm. En anmälan till ARN ska vara skriftlig. För att ARN ska pröva ärendet finns bland annat vissa värde- och tidsgränser. Nämnden lämnar rekommendationer om hur tvisten mellan kunden och SEB bör lösas. SEB åtar sig att medverka i ARN:s behandling av tvisten. För mer information, anmälningsblankett m.m., se www.arn.se.

Insättningsgaranti och investerarskydd, se ovan.

Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument

1. Handel med finansiella instrument

Handel med finansiella instrument sker i huvudsak i organiserad form vid en handelsplats. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Som kund måste Du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument. För mer information om var SEB utför dina order, se aktuell policy för bästa orderutförande.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra platser utgör en andrahandsmarknad för finansiella instrument som ett bolag redan gett ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, d.v.s. det är lätt att hitta köpare och säljare och det noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut fortlöpande, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller primärmarknaden, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

1.1 Handelsplatser och andra utförandeplatser

Med handelsplatser avses reglerade marknader och de två formerna av handelsplattformar – MTF-plattform och OTF-plattform. Därtill kan kunders handel utföras via ett värdepappersföretag som agerar som systematisk internhandlare (SI), marknadsgarant eller annan person som tillhandahåller likviditet.

1.1.1 Reglerad marknad

På en reglerad marknad handlas olika typer av finansiella instrument. För finansiella instrument som har getts ut av aktiebolag är det endast instrument som har getts ut av publika aktiebolag som kan noteras och handlas på en reglerad marknad. Det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende bolagets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av bolagets ekonomi och verksamhet.

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader: NASDAQ Stockholm AB (Stockholmsbörsen) och Nordic Growth Market NGM AB (NGM).

1.1.2 MTF-plattform

En MTF-plattform (MTF) kan beskrivas som ett handelssystem som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t.ex. informationsgivning och verksamhetshistoria, på de finansiella instrument som handlas på en handelsplattform jämfört med finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad.

I Sverige finns i dagsläget tre MTF-er: Spotlight, First North och Nordic MTF.

1.1.3 OTF-plattform

En OTF-plattform (OTF) är på många sätt lik en MTF-plattform. Men på en OTF-plattform får bara finansiella instrument som inte är aktier eller aktierelaterade värdepapper handlas, såsom obligationer och derivatinstrument. Vidare får OTF-plattformen ha friare regler för handeln inklusive ordermatchningen än vad reglerade marknader och MTF-plattformar får ha.

1.1.4 Systematisk internhandlare, marknadsgarant eller annan person som tillhandahåller likviditet

En systematisk internhandlare (SI) är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform.

En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknads-mässiga anbud, d.v.s. köp- och säljpriser, för likvida finansiella instrument som handlas på en handelsplats och som den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel för.

Handel mot ett instituts eget lager eller mot andra kunder kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel.

Institutet i fråga utgör i sådant fall marknadsgarant eller annan tillhandahållare av likviditet.

1.1.5 Handels-/noteringslistor

När det gäller aktier delar vanligen handelsplatser i aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra medier. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap. De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar även egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra medier.

2. Risker med finansiella instrument och handel med finansiella instrument

2.1 Allmänt om risker

Investeringar i finansiella instrument är förknippade med ekonomisk risk, vilket beskrivs i detta informationsdokument. Du som kund ansvarar själv för risken i dina investeringar och måste därför själv ta del av och därmed skaffa dig kännedom om de allmänna villkor, faktablad, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och risker. Du kan få informationen via det värdepappersföretag som du har anlitat. Du måste också fortlöpande bevaka dina investeringar i sådana instrument. Detta gäller även om du fått investeringsrådgivning vid investeringstillfället. Om du själv förvaltar dina investeringar och det skulle visa sig behövas, är det ditt eget ansvar att vara beredd att snabbt vidta åtgärder, exempelvis genom att se över dina investeringar och göra en bedömning om det finns skäl att sälja instrument som utvecklas negativt.

Det finns en uppdelning på så kallade icke-komplexa finansiella instrument (vanligtvis t.ex. aktier och värdepappersfonder) respektive komplexa finansiella instrument (vanligtvis t.ex. derivatinstrument). Uppdelningen belyser bl.a. att instrumenten är förenade med olika nivåer av risk och det kan också vara svårare att förstå riskerna med komplexa finansiella instrument. När det gäller handel med finansiella instrument är det också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

Finansiella instrument kan ge avkastning i form av utdelning eller ränta. Härutöver kan marknadspriset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när investeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet investering även eventuella korta positioner (negativa exponeringar) som tagits i instrumentet, jämför t.ex. vad som sägs om blankning i avsnitt 6 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad investeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, d.v.s. att investeringen ger vinst, helst så hög som möjligt. Men det finns också en risk att den totala avkastningen blir negativ, d.v.s. att det blir en förlust på investeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är möjligheten till vinst på en investering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Generellt är möjligheten till vinst respektive risken för förlust större ju längre du behåller investeringen, men för vissa instrument finns det en rekommenderad innehavstid som kan påverka hur lång tid det är lämpligt att du behåller investeringen. I investeringsssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som möjlighet till vinst.

I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att investera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte investera bara i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument, utan att i stället investera i flera olika finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en spridning av riskerna och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av investeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en valutarisk.

2.2 Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske då Du som kund bör göra inför en investering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Information om SEB och dess värdepapperstjänster, forts.

Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Hållbarhetsrisk – en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på ett bolags verksamhet eller en investerings värde. Exempel på hållbarhetsrisk är konsekvenserna av miljöförstöring (t.ex. förbud som gör att verksamhet måste ställa om eller avvecklas, minskad efterfrågan, svårighet att erhålla finansiering eller fysisk risk som utarmning av resurser och naturkatastrofer), konsekvenser av brott mot mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, jämställdhet, korruption och mutor samt konsekvenserna av bristande bolagsstyrning. Det innebär att både miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser som härrör från exempelvis ett bolags egen verksamhet och sådana som inträffar oberoende av den verksamhet som bolaget bedriver kan innebära en hållbarhetsrisk för bolaget.

Hävstångseffektsrisk - konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande tillgången får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.

Kreditrisk - risken för bristande betalningsförmåga hos till exempel en emittent eller en motpart.

Bristande betalningsförmåga för en emittent eller motpart kan innebära konkurs eller företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbelopp). Banker, andra kreditinstitut och värdepappersbolag kan i stället bli föremål för resolution. Det innebär att staten kan ta kontroll över institutet och dess förluster kan komma att hanteras genom att dess aktie- och fordringsägare får sina innehav nedskrivna och/eller för fordringsägare sina fordringar konverterade till aktieinnehav (s.k. skuldnedskrivning eller bail-in).

Kursrisk - risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Legal risk - risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Likviditetsrisk - risken att kunden inte kan sälja eller köpa ett finansiellt instrument vid en viss önskad tidpunkt.

Marknadsrisk - risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där kunden har sin placering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.

Prisvolatilitetsrisk - risken för att stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument kan påverka placeringen negativt.

Ränterisk - risken att det finansiella instrumentet kunden placerat i minskar i värde p.g.a. förändringar i marknadsräntan.

Skatterisk - risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutakursrisk - risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (ex.vis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

3. Finansiella instrument

3.1 Fonder och fondandelar

En fond är en "portfölj" av olika finansiella instrument, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag eller en AIF-förvaltare. Fondandelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Det är viktigt för dig som kund att ta reda på vilka investeringsregler som gäller för en fond som du vill investera i.

Varje fondbolag och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder är skyldigt att självant erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden.

I faktabladet framgår även fondens risk/avkastningsprofil där sambandet mellan risk och möjlig avkastning i fonden anges i form av en skala mellan 1 och 7, där 7 innebär högsta möjliga avkastning men också högst risk för dig som investerare. Se även avsnitt 2.2 ovan.

Olika slags fonder styrs av olika regelverk:

Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav på bl.a. investeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES) får, efter anmälan till behörig myndighet, säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder.

Alternativa investeringsfonder (AIF) är fonder som har friare investeringsregler eftersom förvaltaren kan investera i fler typer av tillgångar och använda olika investeringsstrategier, utan UCITS-direktivets krav på, exempelvis riskspridning. Den som förvaltar en AIF kallas för AIF-förvaltare och ska följa reglerna i AIFM-direktivet.

Det är särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka investeringsregler som en AIF du avser att investera i kommer att iakttas. Detta framgår av fondens informationsbroschyr/prospekt och faktablad.

Svenska specialfonder är en typ av AIF. De uppfyller delvis UCITS-direktivets krav på bl.a. investeringsbestämmelser och riskspridning men har fått tillstånd att på ett eller flera sätt avvika från reglerna i UCITS-direktivet. Det är särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka investeringsregler som en svensk specialfond du avser att investera i kommer att iakttas. Detta framgår av fondens informationsbroschyr/prospekt och faktablad.

Du kan köpa eller lösa in andelar i olika slags fonder på olika sätt:

Andelarna i en fond kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som distribuerar andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Vissa fonder handlas dagligen eller månatligen medan andra fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Ett fondbolag kan i vissa undantagsfall stänga eller senarelägga handeln med andelarna i en fond. Det innebär att om du lagt en köp- eller inlösenorden kommer ordern inte utföras förrän handeln med fonden är i gång igen. För att få stänga en fond för handel krävs det att det finns "särskilda omständigheter" eller "särskilda skäl", exempelvis att en marknad fungerar otillfredsställande så att en fond får likviditetsproblem. Ett fondbolags möjlighet att stänga en fond för handel ska framgå av fondens fondbestämmelser.

Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden. Det kapital som investeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är därför inte säkert att du som investerare får tillbaka hela det insatta kapitalet. För fonder med en basvaluta annan än SEK tillkommer en valutarisk vid handel av fondandelar.

En s.k. **ETF (Exchange Traded Fund)** eller **börshandlad fond**, skiljer sig från hur en vanlig fond handlas. Andelar i ETF:er handlas över börsen på samma sätt som man handlar aktier. Dock kan de i vissa fall även köpas och lösas in direkt hos fondbolaget.

Olika fonder har olika investeringsinriktning. Med investeringsinriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden investerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av investeringsinriktningar för fonder. Utöver dessa finns det även fonder som investerar i speciella branscher, marknader och regioner.

I aktiefonder investeras allt eller huvudsakligen allt kapital i aktier eller aktierelaterade finansiella instrument. Förvaltningen av fonden sker efter analys av förväntningar om framtida marknadsutveckling. Att investera i en aktiefond, som har investerat i flertalet olika aktier, minskar den bolagsspecifika risken för investeraren jämfört med risken för aktieägaren som direktinvesterar i en eller ett fåtal aktier. Därutöver slipper andelsägaren att själv välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

I räntefonder investeras allt eller huvudsakligen allt kapital i obligationer eller räntebärande instrument. Principen för räntefonder är densamma som för aktiefonder: investering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av förväntningar om framtida ränteutveckling.

I blandfonder kan kapitalet investeras i såväl aktier, ränterelaterade instrument som andra fonder.

I indexfonder förvaltas inte fondkapitalet aktivt, utan kapitalet investeras istället i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

I fond-i-fonder investeras kapitalet i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att investera i flera olika fonder. En investerare kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika investeringsinriktningar och risknivåer.

Hedgefonder är AIF:er med mycket fria investeringsregler, som kan ge förvaltaren möjlighet att investera i fler typer av tillgångar och använda i stort sett vilka investeringsstrategier som helst. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då hedgefonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder och det finns även hedgefonder med låg risk. Tanken med hedgefonder är att investera ska kunna få avkastning oavsett om marknaderna går upp eller ner. Investeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t.ex. räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig ofta av derivatinstrument i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning är också ett vanligt inslag. Läs mer om derivatinstrument i avsnitt 5 och blankning i avsnitt 6.

För ytterligare information om fonder, se Fondbolagens Förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

3.2 Aktier

3.2.1 Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets aktiekapital. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Aktiebolag kan antingen vara privata eller publika. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

3.2.2 Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av bolagets framtidsutsikter.

En akties värdering grundas främst på marknadsanalyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra framtida vinster. Den framtida utvecklingen i omvärlden av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella ränteläget spelar också en stor roll för prissättningen. Om marknadsräntorna stiger ger räntebärande finansiella instrument, som ges ut samtidigt (emitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som handlas regelbundet och på redan utgivna räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, och på utgivna räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också andra förhållanden som är knutna direkt till bolaget, t.ex. förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m m kan påverka bolaget negativt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i konkurs. Aktiekapitalet dvs. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större utländska reglerade marknader eller handelsplatser inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma branschsektor påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att investera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är investerarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen så vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller så vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

En akties omsättning, d.v.s. hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs som köparna är beredda att betala (köpkursen) och den kurs som säljarna begär (säljkursen). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god likviditet och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor har ofta en högre likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet (volatilitet) i kurserna dvs upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser som aktierna har handlats till (betalkurser), såsom högst/lägst/ senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser samt uppgifter om handlad volym i kronor publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna och på olika internetsidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag.

Hur aktuella dessa kursuppgifter är kan variera beroende på sättet de publiceras på.

3.2.3 Olika aktieserier

Aktier i ett bolag kan finnas i olika serier, vanligen A- och B-aktier med olika rösträtt. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en begränsad rösträtt, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i röststyrka beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

3.2.4 Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion (eng. *Initial Public Offering, IPO*) innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, d.v.s. upptas till handel på en reglerad marknad eller en annan handelsplats. Allmänheten erbjuds då att teckna (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i bolagets aktier.

Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för privatisering.

Uppköp går i regel till så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att sälja sina aktier på vissa villkor. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära tvångsinlösen av kvarstående aktier från de ägare som ej accepterat uppköpererbjudandet. Vid tvångsinlösen efter ett uppköpererbjudande ska lösenbeloppet motsvara det erbjudna vederlaget i uppköpererbjudandet, om inte särskilda skäl motiverar något annat.

3.2.5 Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom nyemission. Oftast får de gamla ägarna teckningsrätter som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna - som normalt har ett visst marknadsvärde - avskilts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna., Ssamtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden, som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra en s.k. *riktad nyemission*, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. *apportemission* ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid apportemission sker utspädning av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det investerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. fondemission. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt investerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget skriver upp kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

3.2.6 Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties kvotvärde är den andel som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. En akties kvotvärde erhålls genom att dividera aktiekapitalet med det totala antalet aktier. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. split, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock kvar sitt kapital oförändrat efter en split, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en sammanläggning av aktier, s.k. *omvänd split*, göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

3.2.7 Special Purpose Acquisition Companies (SPAC-bolag)

Special Purpose Acquisition Companies (SPAC-bolag) är skalbolag som noteras på en handelsplats med intentionen att i framtiden förvärva en inkomstdrivande affärsverksamhet, t.ex. ett annat bolag. Bakom SPAC-bolagen står ofta personer med gedigen erfarenhet och kunskap om den ekonomiska sektorn. Det är expertisen hos denna bolagsledning som ska locka till sig investerare att investera kapital i SPAC-bolaget för att möjliggöra för bolagsledningen att i framtiden genomföra bolagsförvärv som kan generera inkomster. Den som investerar kapital i ett tomt SPAC-bolag gör det således utan vetskap om vad det är för typ av verksamhet som SPAC-bolaget kommer att bedriva i framtiden.

Information om SEB och dess värdepapperstjänster, forts.

3.3 Indexobligationer/Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen istället för ränta är beroende av t.ex. ett aktieindex.

Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ indexutveckling kan avkastningen utebli. Indexobligationer benämns ofta också som kapitalskyddade produkter. Med detta begrepp avses att, oavsett om produkten ger avkastning eller inte, så återbetalas det nominella beloppet, vanligtvis investeringsbeloppet, minskat med eventuellt erlagd överkurs, på inlösendagen. Indexobligationer har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t.ex. aktier och fondandelar. Risken med en investering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt betald överkurs och kostnader, definieras som den alternativa avkastningen, d.v.s. den avkastning som investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet om denne investerade kapitalet någon annanstans. Observera dock att kapitalskyddet inte gäller om emittenten försätts i konkurs eller blir föremål för företagsrekonstruktion med offentligt akord (nedsättning av fordringsbeloppet). Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer o.s.v. beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning.

3.4 Depåbevis

Svenskt depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier, som utgivaren av beviset förvarar/innehåller för innehavarens räkning. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör eventuell valutakursrisk beaktas.

3.5 Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibel) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, dvs. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibel.

3.6 Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieinvestering. Den omvända konvertibel är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna investering ger en ränta, d.v.s. en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller indexen utvecklas positivt återbetalas det investerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller indexen däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet, utöver en på förhand fastställd avkastning kan få en eller flera aktier som ingår i den omvända konvertibel eller motsvarande kontantlikvid.

3.7 Aktieoptioner och aktieindexoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. *call options*) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. *put options*) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje förvärvat option svarar en utfärdad option. Risken för den som förvärvar en option är, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen om inte riskbegränsande åtgärder vidtas. I det senare fallet är den premie som betalas för optionen vid förvärvet helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som, i vissa fall, kan vara obegränsat stor, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas. Kursen på optioner påverkas av kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men oftast med större kursvägningar och prispåverkan än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med aktieindexoptioner. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (kontantavräkning) utifrån utvecklingen av ett underliggande index. Se även avsnitt 5 om derivat.

3.8 Aktieterminer och aktieindexterminer

En termin innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av en underliggande tillgång till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Det finns två huvudsakliga typer av terminer och de kallas för *futures* och *forwards*. Skillnaden mellan en future och en forward består i hur avräkningen går till, det vill säga när man som part i ett kontrakt får betalt eller betalar beroende på om positionen gett vinst eller förlust. För en future sker en daglig avräkning i form av löpande betalningar mellan köpare och säljare på basis av värdeförändringen dag för dag av underliggande tillgång.

För en forward sker avräkning först i anslutning till instrumentets slutdag. Se även avsnitt 5 om derivat.

3.9 Warranter

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade warranter. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. *subscription warrants*) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyttjbara aktier. Se även avsnitt 5 om derivat.

3.10 Hävstångscertifikat

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart certifikat eller i vissa fall bevis, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, t.ex. en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat ska inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens investering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde. Hela eller delar av det investerade beloppet kan då förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter. Se även avsnitt 5 om derivat.

3.11 Kryptotillgångar och finansiella instrument kryptotillgångar som underliggande instrument

Kryptotillgångar (eller kryptovalutor) saknar en allmänt accepterad definition. Enkelt sett kan de dock beskrivas som en digital tillgång som kan överföras och lagras elektroniskt med hjälp av teknik för distribuerad liggare (t.ex. blockchain) eller liknande teknik. Kryptotillgångar kan variera väldigt mycket i pris. Det är möjligt att förvärva och själv äga kryptotillgångar och på så sätt direkt dra nytta, eller lida, av tillgångarnas upp- respektive nedgångar. Ofta väljer dock investerare i stället att förvärva finansiella instrument med kryptotillgången som underliggande tillgång.

Oavsett på vilket sätt investeraren exponerar sig mot kryptotillgången, är investeringen riskfylld av flera anledningar. Bland annat finns risker kopplade till genomlysningen av kryptotillgången, dess volatilitet och värdering samt bristande konsumentskydd. Detta innebär att instrument som har kryptovaluta som underliggande tillgång ska handlas med stor försiktighet. Dessa instrument, främst certifikat och s.k. trackercertifikat, är komplexa i sig och får ytterligare en dimension av komplexitet när den underliggande tillgången i sig är svårvärderad och svår att förstå. Se även avsnitt 5 om derivat.

4. Ränterelaterade instrument

Ett räntebärande finansiellt instrument är en fordringsrätt på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas vanligtvis i form av ränta. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som gett ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, löptiden fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. En vanlig typ av räntebärande finansiellt instrument är obligationer. Obligationer kan t.ex. utfärdas av bolag (företagsobligationer), en stat (statsobligationer) eller en kommun (kommunobligationer), i stället för annan typ av skuldfinansiering. Obligationer är löpande skuldebrev som intygar att innehavaren har lånat ut pengar till den som har utfärdat obligationen. Det finns olika typer av obligationer och det är viktigt att du som investerare förstår vilken typ av obligation du kommer att investera i och vilka risker investeringen innebär. Se nedan om olika typer av räntebärande instrument och risker.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att marknadsrätorna förändras, dels av att emittenten kanske inte klarar att göra räntebetalningar eller återbetala lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Generellt anses risken för förlust på räntebärande instrument vara lägre än för aktier.

Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara ett föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte skall äventyras, t.ex. för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Information om SEB och dess värdepapperstjänster, forts.

Kurserna fastställs löpande såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t.ex. statsskuldväxlar som på instrument med längre löptider t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inflationen håller sig inom fastställda mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden (t.ex. statsobligationer, statsskuldväxlar och bostadsobligationer) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

En form av räntebärande instrument är s.k. diskonteringspapper där instrumentet säljs med rabatt (diskonteringspapper). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (nominella beloppet). Bankcertifikat och statsskuldväxlar är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. nollkupongskonstruktion.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att marknadsräntorna förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att återbetala lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier.

Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och investeringen därför ger en fast, real ränta.

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på tidigare utgivna räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad det utgivna instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utgivna instrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stater och kommuner anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stater och kommuner kan ibland, vid utgivning av obligationer, ställa säkerhet i form av andra finansiella instrument eller annan tillgång (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. förlagsbevis, eftersom de lånen återbetalas först efter det alla andra fordringsägare fått betalt. Villkorade konvertibla obligationer (*contingent convertibles*), s.k. cocos, är en annan typ av komplex produkt med risker som kan vara mycket svåra att förstå. I grunden är de obligationer som under vissa förutbestämda händelser kan skrivas ned, det vill säga förlora hela eller delar av sitt värde, eller omvandlas till aktier.

En form av ränterelaterade instrument är säkerställda obligationer. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare ska få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den tillgång som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

5. Derivatinstrument

Derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde är beroende på en annan underliggande tillgång. Derivatinstrument kan t.ex. vara optioner, terminer, warranter, swappar, contracts for difference (CFD). Det förekommer olika slag av underliggande tillgång, t.ex. aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan t.ex. användas för att skapa ett skydd mot en önskad prisutveckling på den underliggande tillgången eller för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande tillgången.

Kursen i ett derivatinstrument är beroende av kursen i den underliggande tillgången. En särskild omständighet är att prisutvecklingen på derivatinstrumentet oftast är kraftigare än prisutvecklingen på den underliggande tillgången. Prisgenomslaget kallas hävstångseffekt och kan leda till större vinst på insatt kapital än om investeringen hade gjorts direkt i den underliggande tillgången. Dock kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande tillgången, om prisutvecklingen på den underliggande tillgången blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, d.v.s. derivatinstrumentets förhöjda prisförändring jämfört med prisförändringen i den underliggande tillgången, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt.

Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande tillgången. Investeraren bör i eget intresse vara beredd agera snabbt, ofta under dagen, om investeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

För ytterligare information om derivatinstrument, se Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument.

6. Blankning

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

Till skillnad från vissa delar av världen är det inom EU i princip otillåtet med s.k. naken blankning. Naken blankning innebär att säljaren vid tidpunkten för blankningen inte har lånat värdepappret eller försäkrat sig om att det kan lånas.

7. Belåning

Det går att belåna finansiella instrument. För att göra det krävs dock en godkänd kreditbedömning och ett kreditavtal. Detta innebär att låntagaren lånar pengar med de finansiella instrumenten som säkerhet (pant). Med de lånade pengarna kan låntagaren investera mer pengar i finansiella instrument än vad denne hade haft möjlighet till utan lånet.

Om du investerar lånade pengar i finansiella instrument innebär detta, utöver möjligheten till högre avkastning, även att du utsätter sig för högre risk. Denna utökade risk fungerar på liknande sätt som vid handel med finansiella instrument med inbyggd hävstång (se exempelvis avsnitt 2.10 om hävstångscertifikat).

Om du har finansierat en investering med lånade pengar och investeringen därefter sjunker kraftigt i värde, kan detta få som konsekvens att långivaren på egen hand säljer de värdepapper som du pantsatt som säkerhet för lånet och du kan även behöva skjuta till ytterligare likvida medel för att läka säkerhetsbristen.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i finansiella instrument sker på Din egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i SEB:s allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt finansiellt instrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument det är viktigt att kontrollera all rapportering avseende Dina transaktioner och innehav samt omgående reklamera eventuella fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav och positioner i finansiella instrument
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster
- att dina rättigheter som kund avseende utländska finansiella instrument eller medel kan variera beroende på vilken jurisdiktion som dessa finansiella instrument eller medel omfattas av
- att utöver vad som i förekommande fall överenskommit mellan SEB och dig som kund kan en depåförande tredjepart ha säkerhet i eller kvittningsrätt avseende dina värdepapper eller medel.

Ytterligare allmän information om olika typer av finansiella instrument och handel med finansiella instrument jämte förslag till ytterligare litteratur på området återfinns också t.ex. på Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumenternasbankbyran.se, och på SwedSecs hemsida, www.swedsec.se.

Information om enskilda finansiella instrument och dess emittenter finns i utgivna prospekt, som lättast kan hittas på www.seb.se.

Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument

1. Allmänt om handel och risker med derivatinstrument

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker, vilka närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för riskerna och måste därför själv via anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - ta del av och därmed skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, faktablad, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar (positioner) i sådana instrument. Information för bevakning (kursuppgifter m.m.) kan fås t.ex. via handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media samt från kundens värdepappersföretag. Kunden bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta sina placeringar i derivatkontrakt (kvitta ut eller stänga sina positioner).

Det finns både standardiserade och icke-standardiserade derivatkontrakt. Handeln med standardiserade derivat sker vid en handelsplats, som också är den som bestämmer vilka villkor som ska gälla för de standardiserade derivatkontrakten. I handelsplatsens produktbeskrivningar finns information som närmare beskriver villkoren för sådana derivat, innefattande t.ex. de underliggande tillgångarna, löptiden och lösenpriset. Icke-standardiserade derivat kan handlas vid en handelsplats eller mellan två parter (eng. *Over the counter, OTC*), d.v.s. direkt mellan köpare och säljare.

2. Användningen av derivatinstrument

Derivatinstrument är en form av avtal (kontrakt) där själva avtalet är föremål för handel på kapitalmarknaden. Derivatinstrumentet är knutet till en underliggande tillgång eller ett underliggande värde. Denna tillgång eller detta värde (i fortsättningen kallat enbart tillgång) kan utgöras av ett finansiellt instrument, någon annan tillgång med ekonomiskt värde, t.ex. valuta eller råvara, eller någon form av värdemätare, t.ex. ett index. Derivatinstrument kan användas för att skapa ett skydd mot en oönskad prisutveckling på den underliggande tillgången. De kan också användas för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande tillgången. Derivatinstrument kan också användas för andra syften. Användningen av derivatinstrument bygger på en viss förväntning om hur priset på den underliggande tillgången kommer att utvecklas under en viss tidsperiod. Innan handel påbörjas med derivatinstrument är det således viktigt att kunden för sig själv klargör syftet därmed och vilken prisutveckling på underliggande tillgång som kan förväntas samt grundat på detta väljer rätt derivatinstrument eller kombination av sådana instrument.

3. Olika slag av derivatinstrument

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer och swapavtal.

En option är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) åtar sig att köpa eller sälja den underliggande tillgången av eller till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpriset). Optioner finns av olika slag. Köpoptioner (eng. *call options*) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa den underliggande tillgången, t.ex. redan utgivna aktier, till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. *put options*) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja de underliggande tillgångarna till ett på förhand bestämt pris. Mot varje förvärd option svarar en utfärdad option. Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden (amerikansk option) eller endast på slutdagen (europisk option). Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det. Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen). Avgörande för optionens värdeutveckling är normalt värdeutvecklingen på den underliggande tillgången.

Risken för den som förvärvar en option är, att optionen minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas. Om optionen förfaller värdelös är den premie som betalades för optionen vid förvärvet helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, kan vara obegränsat stor, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas. Kursen på optioner påverkas av kursen på motsvarande underliggande tillgång i samma eller motsatt riktning, men oftast med större kurssvängningar och prispåverkan än dessa.

Exempel på olika typer av optioner är aktieoptioner, aktieindexoptioner, ränteoptioner och valutaoptioner. Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på handelsplatser. Där förekommer även handel med aktieindexoptioner. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (kontantavräkning) utifrån utvecklingen av ett underliggande index.

En termin eller forward innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av en underliggande tillgång till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Det finns två huvudsakliga typer av terminer: futures och forwards. Skillnaden mellan en future och en forward består i hur avräkningen går till, det vill säga när man som part i ett kontrakt får betalt eller betalar beroende på om positionen gett vinst eller förlust. För en future sker en daglig avräkning i form av löpande betalningar mellan köpare och säljare på basis av värdeförändringen dag för dag av underliggande tillgång. För en forward sker avräkning först i anslutning till instrumentets slutdag.

Exempel på olika typer av terminer är aktieterminer, aktieindexterminer, råvarutermener och valutatermener.

Ett swapavtal innebär att parterna kommer överens om att löpande erlagga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränteswap), eller att vid en viss tidpunkt utbyta (på engelska: *to swap*) någon form av egendom med varandra, t.ex. olika slag av valutor (valutaswap), aktier (aktieswap) eller råvaror (råvaruswap).

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade warranter. Warranter skiljer sig även från optioner och terminer på så sätt att de är utgivna av en emittent, vanligen en bank eller ett värdepappersbolag, och handlas på handelsplatser. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande tillgång, men i praktiken används de för att ta del av warrantens värdeutveckling utan att den underliggande tillgången köps eller säljs. Warranter ska inte blandas ihop med teckningsoptioner – som på engelska kallas *subscription warrants*. Teckningsoptioner kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna värdepapper.

Ett certifikat (vilket också kan kallas bevis) är ett värdepapper som är upptaget till handel på en handelsplats och vars värde, liksom andra derivatinstrument, följer värdet av en underliggande tillgång. De är vanligtvis strukturerade så att de består av dels en obligationsdel, dels en derivatdel, vilka ger en exponering mot den underliggande tillgången. Den underliggande tillgången kan bland annat vara en enskild aktie, råvara, ränta, valuta, index eller en korg av traditionella tillgångar.

Certifikat kan vara strukturerade så att det finns begränsningar avseende hur stor avkastning de kan ge eller hur mycket de kan falla i värde. De kan även struktureras så att certifikaten ger avkastning i en marknad utan stora kurssvängningar.

Certifikat har ibland ett s.k. kursfallsskydd som gör att den underliggande tillgången kan sjunka i värde innan förlust uppstår.

Något som särskiljer certifikat från vissa andra typer av värdepapper är att den underliggande tillgången kan vara en mer alternativ tillgång, vilken annars kan vara svår att investera i eller exponera sig emot genom andra slags finansiella instrument. Sådana alternativa tillgångar kan t.ex. vara kryptotillgångar och speciella index som saknar direkt finansiell koppling (ex. ESG-index).

I vissa certifikat, s.k. hävstångcertifikat eller bull- & bear-certifikat, finns en konstant, daglig hävstång inbyggd. Hävstången kan variera i storlek mellan olika hävstångcertifikat och den kan ibland vara mycket hög. I vissa hävstångcertifikat kan hävstången uppgå till en faktor om 20, vilket innebär att en prisförändring i den underliggande tillgången medför en 20 gånger så kraftig prisförändring i hävstångcertifikatet. Du som kund bör vara uppmärksam på att spreaden, d.v.s. skillnaden mellan köp- och säljkursen, för hävstångcertifikat kan vara stor.

I hävstångcertifikat brukar det finnas derivatinslag, där certifikatet kan vara strukturerat så att det har inslag av t.ex. en swap, en termin och/eller en köp- eller säljoption. Utvecklingen på hävstångcertifikatet brukar också vara beroende av en underliggande tillgång, t.ex. en aktie, ett index eller en råvara.

Autocalls är en typ av instrument strukturerade för att ge möjlighet till en avkastning i en sidledes marknad (en marknad utan stora kurssvängningar) eller måttligt fallande marknad. Vanligtvis erbjuds Autocalls med ett villkorat kapitalskydd ner till en viss nivå, barriär. Detta skydd upphör om barriären underskrids. Risken för att en stor del av eller hela det nominella beloppet går förlorat kan därmed vara betydande vid en placering i en Autocall.

Trackers är en produkt som är upptagen till handel på en handelsplats och som följer värdeförändringen i en underliggande tillgångs prisrörelse. Den underliggande tillgången kan t.ex. vara en aktie, ett aktieindex, en råvara, en valuta eller en kombination av olika underliggande tillgångar. Trackers har vanligtvis inget fastställt slutdatum. Det kallas *open-ended*, och innebär att de löper tillsvidare eller fram till dess att emittenten eventuellt väljer att avnotera värdepappret. Trackers kan antingen generera möjlighet till avkastning i stigande marknad alternativt nedåtgående marknad.

Information om SEB och dess värdepapperstjänster, forts.

Ett kreditbevis (vilket också kan kallas räntebevis) är ett bevis som är kopplat till kreditrisken i t.ex. ett bolag, en korg av bolag eller ett kreditindex. Ett kreditbevis avkastning är beroende av kupongnivån, underliggande kreditrisk samt kredithändelser. En kredithändelse kan bl.a. vara drojsmål med betalningar eller att bolaget försätts i företagsrekonstruktion eller konkurs. Om kredithändelser sker minskas det belopp som betalas ut till innehavaren på kreditbevisets slutdag. Om tillräckligt många kredithändelser sker kan kreditbevisets nominella värde gå förlorat helt och hållet. Om ett kreditbevis har ett kursfallsskydd utgörs det av hur många kredithändelser som kan ske för underliggande kreditkorg innan förlust uppstår.

Derivatinstrumenten kan kombineras på visst sätt för att skapa, eller en exponering i syfte att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på den underliggande tillgången.

Vid handel i kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar. I vissa fall kan beståndsdelarnas samverkan innebära en högre risk än varje beståndsdel för sig. En närmare beskrivning av en viss produkts olika beståndsdelar och på vilket sätt dessa samverkar kan fås från bl.a. utfärdande emittent eller värdepappersföretaget.

4. Karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument

Man kan beskriva handel med derivatinstrument som handel med eller förflyttning av risker. Den som exempelvis befarar en kursnedgång på marknaden kan köpa sälloptioner som ökar i värde om marknaden faller. För att minska eller slippa risken för kursnedgång betalar köparen en premie, d.v.s. vad optionen kostar.

Handel med derivat kräver särskild sakkunskap. För den som avser att handla med derivatinstrument är det därför viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos sådana instrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande tillgången får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande tillgången.

Prisgenomslaget kallas därför hävstångseffekt och kan leda till större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande tillgången, om prisutvecklingen på den underliggande tillgången blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten kan också leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande tillgången. Hävstångseffekten varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande tillgången. Du som investerar bör vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas negativt. Det är också viktigt att du i din riskbedömning beaktar att det kan vara svårare att avveckla en position/ett innehav vid en negativ prisutveckling. Exempel på finansiella instrument med hävstång är bevis/certifikat och warranten.

Den part som åtar sig en förpliktelse genom att utfärda en option eller ingå ett terminsavtal är från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande tillgången utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggssäkerhet kan därför komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om inte du som kund ställer tillräcklig säkerhet, kan motparten eller värdepappersföretaget ha förbehållit sig rätten att, utan att ta kontakt med dig som kund, avsluta investeringen (stänga positionen) för att minimera skadan. Som kund bör du således noga följa prisutvecklingen även med avseende på säkerhetskravet för att undgå en ofrivillig stängning av positionen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Vissa derivat är s.k. *open-ended* och löper utan någon fastställd slutdag. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden p.g.a. att det s.k. tidsvärdet avtar. Du som kund bör därför bevaka även löptiden på derivatinstrumenten noga.

Det bör tilläggas att derivat omfattas ofta av clearing hos centrala motparter, s.k. CCPer, som går in som motpart i varje derivatkontrakt.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i derivatinstrument sker på egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i dels de villkor som gäller för handel med finansiella instrument, dels information i faktablad, prospekt och annan information om aktuellt derivatinstrument, dess egenskaper och risker
- att det vid handel med finansiella instrument är viktigt att kontrollera all rapportering avseende Dina transaktioner, innehav och positioner samt omgående reklamera eventuella fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i aktuella instrument och vara beredd att snabbt agera
- att Du som kund måste uppfylla säkerhetskrav inom avtalade ramar
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster.

Information enligt dataskyddsförordningen ((EU) 2016/679) om SEB:s behandling av personuppgifter, m.m.

Personuppgiftsansvarig:
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) - nedan SEB
Org.nr 502032-9081
106 40 Stockholm
Telefon 0771-365 365

SEB:s integritetspolicy, med fullständig information om SEB:s personuppgiftsbehandling, hittar du på www.seb.se/personuppgifter-seb. Du kan också vända dig till SEB för att få informationen per post.

Nedan följer en sammanfattning av hur SEB hanterar dina personuppgifter och dina rättigheter.

Insamling av personuppgifter

Personuppgifter lämnas och inhämtas innan och i samband med att en kundrelation inleds och ett avtal ingås och/eller ett uppdrag lämnas, eller i övrigt i samband med en kundrelation. Vid kontakt med SEB per telefon spelas dessa samtal in.

Ändamål

SEB behandlar personuppgifter för de ändamål som anses nödvändiga enligt nedan:

- ingående, administration och fullgörande av ingångna avtal, inklusive rådgivning
- för uppfyllande av förpliktelser enligt lag, annan författning eller myndighetsbeslut
- för marknads- och kundanalyser samt systemutveckling och marknadsföring

Personuppgifter kan för angivna ändamål – med beaktande av reglerna om banksekretess – ibland komma att lämnas ut till andra bolag inom SEB-koncernen eller till företag såväl inom EU/EES som utom EU/EES (tredje land) som SEB-koncernen samarbetar med.

Dina rättigheter

Du har rätt att få information om vilka personuppgifter om dig som behandlas av SEB och har därmed rätt att få ett registerutdrag.

Du kan även vända dig till SEB om du vill:

- begära rättelse av felaktig eller ofullständig uppgift,
- begära radering eller begränsning av behandlingen av personuppgifter,
- invända mot behandlingen eller
- få ut de personuppgifter som du själv har tillhandahållit SEB, och som SEB behandlar med stöd av avtal eller samtycke samt, om det är tekniskt möjligt få dessa överförda direkt till annan personuppgiftsansvarig (dataportabilitet).

Din begäran och/eller invändning enligt ovan prövas av SEB i det enskilda fallet.

Om du önskar information eller har en begäran enligt ovan, kan du lämna eller skicka en begäran härom till SEB, Dataskydd, 106 40 Stockholm, eller kontakta SEB på telefonnummer ovan. På samma sätt kan du anmäla om du inte vill ha direktreklam från SEB.

Dataskyddsombud

SEB har utsett ett dataskyddsombud som har till uppgift att övervaka att SEB följer reglerna om skydd av personuppgifter. Dataskyddsombudet ska fullgöra sitt uppdrag på ett oberoende sätt i förhållande till SEB. Du kan kontakta dataskyddsombudet på SEB, Dataskyddsombud, 106 40 Stockholm.

Om du har ingått avtal med SEB Private Banking om investeringsrådgivning, diskretionär portföljförvaltning eller rådgivande aktiehandel (Active trading) gäller särskild prislista

Våra produkter - förvar

	Pris inkl. moms
Enkla depån, Investeringsparkonto och Private Banking handla själv förvar	0 kr/år
Fondkonto	0 kr/år
IPS-konto (handel med fondandelar)	150 kr/år
IPS-konto (handel med värdepapper)	0 kr
Övriga depåer, t.ex. Notariatdepå:	
En ägare	400 kr/år (tas ut med 100 kr/kvartal)
Två ägare	600 kr/år
Tre eller fler ägare, till exempel aktiesparklubb	1 200 kr/år
Servicekonto/Vp-konto:	
Första kontot	0 kr/år
Andra kontot	50 kr/år
Tredje kontot (och däröver)	25 kr/konto och år*
Samägt konto	75 kr/konto och år*

* Kostnaden tas ut av Euroclear

Inlåningsränta Investeringsparkonto*

	Räntesats
ISK Kapitalkonto	0 %
ISK Avkastningskonto	0 %

* Ränta vid tecknande av avtalet. Information om aktuell ränta vid varje tidpunkt finns på seb.se

Courtage

Vid handel på Internetbanken och handel i app

	Depå/ISK ⁶ / IPS-depå ⁷		Servicekonto ⁸ / Vp-konto	
	Courtage, %	Courtage, min	Courtage, %	Courtage, min
Svenska aktier, emissionsrätter och teckningsoptioner ¹⁺⁹	0,09 %	1 kr	-	-
Nordiska aktier ²⁺⁴⁺⁹	0,09 %	1 kr	-	-
Börshandlade fonder	0,09 %	1 kr	-	-
Börshandlade certifikat ⁹ och minicertifikat	0,09 %	1 kr	-	-
Kapitalskyddade placeringar t.ex. Aktieindexobligationer ⁵	0,09 %	1 kr	-	-
Certifikat ⁹ , bevis, konvertibler och övriga obligationer	0,09 %	1 kr	-	-

Vid handel på kontor/Telefonbank/Mäklarbordet

	Depå/ISK ⁶ / IPS-depå ⁷		Servicekonto ⁸ / Vp-konto	
	Courtage, %	Courtage, min	Courtage, %	Courtage, min
Svenska aktier, emissionsrätter och teckningsoptioner ¹	0,25 %	100 kr	0,35 %	200 kr
Nordiska aktier ²⁺⁴ (endast via Mäklarbordet)	0,25 %	100 kr	-	-
Börshandlade fonder ¹⁺²	0,25 %	100 kr	0,35 %	200 kr
Övriga utländska aktier, börshandlade fonder ³⁺⁴ (endast via Mäklarbordet)	0,50 %	350 kr	-	-
Börshandlade certifikat, warranter, minifutures och minicertifikat	0,25 %	100 kr	0,35 %	200 kr
Kapitalskyddade placeringar t.ex. Aktieindexobligationer ⁵	0,25 %	100 kr	0,35 %	200 kr
Certifikat, bevis, konvertibler och övriga obligationer	0,25 %	100 kr	0,35 %	200 kr
Premieobligationer ⁵	0,30 %	200 kr	0,30 %	200 kr

1 Handlas på en handelsplats i Stockholm.

2 Handlas på en handelsplats i Oslo, Köpenhamn eller Helsingfors.

3 Handlas på en handelsplats utanför Norden.

4 Kostnader för hantering av utländska värdepapper kan tillkomma.

5 Gäller för courtage vid köp och försäljning på andrahandsmarknaden. Vid nyteckning, se produktblad.

6 Handel på ett Investeringsparkonto, se förhandsinformation angående vilka instrument och marknader som är tillåtna.

7 Handel på en IPS depå, se seb.se angående vilka instrument och marknader som är tillåtna.

8 Handel via Internetbanken är inte möjlig. Orderläggning endast i svenska värdepapper och det tillkommer en administrationsavgift på 10 kr/affär. Om SEB inte är kontoförande institut blir lägsta courtaget 400 kr.

9 Vid handel på internetbanken/appen är courtaget på marknadsplatserna Spotlight 0,25% och Nordic Growth Market (NGM) 0,15%.

Derivat	Courtage vid köp och försäljning
Aktieoptioner:	
Belopp <50 000 kr	1,80 %
Belopp >50 000 kr	1,30 %
Lägsta courtage per affärsnota, köp	200 kr
Lägsta courtage per affärsnota, utfärdande	350 kr
Clearingavgift per optionskontrakt	0,75 % + 6 kr (min 7 kr, max 15 kr)
Indexoptioner:	
Belopp <50 000 kr	1,80 %
Belopp >50 000 kr	1,30 %
Lägsta courtage per affärsnota, köp	200 kr
Lägsta courtage per affärsnota, utfärdande	350 kr
Clearingavgift per optionskontrakt	3,75 kr

Vid lösen av svenska derivat handlade via Nasdaq OMX betalar du vanligt aktiecourtage enligt ovan. Vid lösen av danska, norska och finska derivat är avgiften 0,075 % (utöver aktiecourtage), för övriga utländska derivat skiljer sig avgifter åt mellan olika handelsplatser.

Aktieterminer:	
Av köpeskillingen	0,35 %
Clearingavgift av köpeskillingen	0,02 %
Indexterminer:	
Av köpeskillingen	0,20 %
Clearingavgift per kontrakt	3,50 kr

Externa fonder utanför SEB:s utbud	Courtage vid köp och försäljning			
	Kontor/Telefon		Internetbanken	
	Courtage,%	Courtage, min	Courtage,%	Curtag, min
Svenska fonder	0,35 %	500 kr	-	-
Utländska fonder	0,35 %	1 200 kr	-	-
Ej dagligt handlade utländska fonder	0,65 %	1 200 kr	-	-

Övriga kostnader	Pris inkl. moms
Fondkonto	
Flytt av fonder till SEB från annat institut	0 kr/fondbolag
Flytt av fonder från SEB till annat institut	500 kr/fondbolag
IPS-konto	
Flytt av innehav till SEB från annat institut	0 kr/flyttuppdrag
Flytt av innehav från SEB till annat institut	500 kr/flyttuppdrag
Depå	
Överföring till annat institut/fondbolag av fond som inte ingår i SEB:s ordinarie sortiment	500 kr/fond
Uttag ur depå (överföring till annat institut/fondbolag) av utländsk hedgefond	2000 kr/fond
Övrigt	
Konverteringsavgift	1500 kr
Settlingsavgift	2000 kr
Rösträtsregistrering vid utländsk bolagstämma	1250 kr
Övrigt arbete som överstiger standardförfrågningar eller utredning av uppdrag som SEB utfört korrekt och som är äldre än 6 månader	900 kr/timme

Strukturerade produkter

Strukturerade produkter är individuellt prissatta vad gäller avgifter för produkten, eventuell avgift vid förtida inlösen samt avgifter i underliggande tillgångar. Se produktens faktablad och prospekt för mer information.

Fonder

Fonder är individuellt prissatta vad gäller förvaltningsavgift samt eventuella insättningsavgifter, uttagsavgifter samt prestationsbaserade avgifter. Se fondens faktablad och informationsbroschyr/prospekt för mer information.

Ersättning från tredjepart

I de fall SEB erhåller ersättningar från tredjepart för distribution av fonder kommer SEB att behålla dessa som ersättning för de kvalitetshöjande tjänster som SEB tillhandahåller kunder. De kvalitetshöjande tjänsterna innefattar bl.a. sökbar Fondlista, Sparguide och löpande uppföljning av rådgivningen.